

ВЕРХОВНА РАДА УКРАЇНИ
ІХ СКЛИКАННЯ
П'ЯТНАДЦЯТА СЕСІЯ

БЮЛЕТЕНЬ №1

Частина тридцять перша

Стенограма пленарного засідання
28 травня 2026 року

Київ 2026

ВЕРХОВНА РАДА УКРАЇНИ
ІХ СКЛИКАННЯ

П'ЯТНАДЦЯТА СЕСІЯ

БЮЛЕТЕНЬ №1

Частина тридцять перша

*Стенограма пленарного засідання
28 травня 2026 року*

Головне управління документального забезпечення
Апарату Верховної Ради України

ЗМІСТ

Засідання перше
(Четвер, 28 травня 2026 року)

Частина тридцять перша

Проведення сигнального голосування для прогнозування результатів розгляду питань порядку денного	...6
Заява депутатської фракції політичної партії «Європейська солідарність»	...7
Ратифікація:	
Угоди про довгострокове співробітництво та підтримку між Україною та Республікою Албанія	...8
Грантової угоди (Фонд Україна II) між Урядом України та Урядом Французької Республіки щодо сприяння підтримці критичної інфраструктури та пріоритетних секторів економіки України	...14
Угоди про Позику на підтримку України між Україною як Позичальником та Національним банком України як Агентом Позичальника і Європейським Союзом, представленим Європейською Комісією, як Кредитором та Меморандуму про взаєморозуміння між Україною як Позичальником та Європейським Союзом як Кредитором (щодо отримання Україною макрофінансової допомоги в рамках Позики на підтримку України)	...20

Прийняття рішення про надання доручення Голові Верховної Ради України щодо невідкладного підписання прийнятого Верховною Радою України 28 травня 2026 року Закону України «Про ратифікацію Угоди про Позику на підтримку України між Україною як Позичальником та Національним банком України як Агентом Позичальника і Європейським Союзом, представленим Європейською Комісією, як Кредитором та Меморандуму про взаєморозуміння між Україною як Позичальником та Європейським Союзом як Кредитором (щодо отримання Україною макрофінансової допомоги в рамках Позики на підтримку України)» та негайного направлення його Президентіві України на підпис ...26

Прийняття в першому читанні за основу із скороченням наполовину строку підготовки до другого читання проєкту Закону України «Про внесення змін до Закону України «Про Державний бюджет України на 2026 рік» щодо фінансового забезпечення сектору безпеки і оборони» ...27

Внесення змін до Податкового кодексу України щодо звільнення від оподаткування податком на додану вартість операцій з постачання наземних роботизованих комплексів ...38

Прийняття рішення про надання доручення Голові Верховної Ради України щодо невідкладного підписання прийнятого Верховною Радою України 28 травня 2026 року Закону України «Про внесення змін до Податкового кодексу України щодо звільнення від оподаткування податком на додану вартість операцій з постачання наземних роботизованих комплексів» та негайного направлення його Президентіві України на підпис ...39

Прийняття рішення про зміну черговості розгляду питань порядку денного ...40

Голосування пропозиції про зміну черговості розгляду питань порядку денного	...40
Прийняття в першому читанні за основу проєкту Закону України «Про базову соціальну допомогу»	...40
Відхилення проєкту Закону України «Про внесення змін до Кримінального кодексу України щодо вдосконалення його окремих положень про кримінальні правопорушення проти громадського порядку та моральності»	...45
Прийняття Постанови Верховної Ради України «Про звіт Тимчасової слідчої комісії Верховної Ради України з питань розслідування можливих порушень законодавства України при здійсненні заходів з оборони держави»	...46
Голосування пропозиції про зміну черговості розгляду питань порядку денного	...51
Розгляд проєкту Закону України «Про внесення змін до Податкового кодексу України та інших законодавчих актів України щодо впровадження міжнародного автоматичного обміну інформацією про доходи, отримані через цифрові платформи, та оподаткування таких доходів»	...52

[Результати поіменного голосування](#)

ЗАСІДАННЯ ПЕРШЕ

*Зал засідань Верховної Ради України
28 травня 2026 року, 10 година 5 хвилин
(Після перерви)*

Веде засідання Голова Верховної Ради України
СТЕФАНЧУК Р.О.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Доброго ранку, шановні народні депутати! Переходимо до роботи. Я нагадую, що здійснюється пряма трансляція нашого засідання.

Слава Україні!

Шановні колеги, відповідно до Постанови «Про деякі питання організації роботи Верховної Ради України дев'ятого скликання в умовах дії воєнного стану» сьогодні ми продовжуємо наше пленарне засідання. У разі повітряної тривоги буде оголошено перерву у пленарному засіданні, і ми всі маємо перейти до безпечних місць відповідно до схеми укриття.

За парламентською традицією пропоную розпочати роботу з виконання Державного Гімну України.

(Лунає Державний Гімн України).

Шановні колеги, триває 1555-й день повномасштабної збройної агресії російської федерації проти України. Український народ продовжує рішучий спротив, відстоюючи свободу, гідність, незалежність і право самостійно визначати власне майбутнє. Щодня російська агресія завдає нових втрат українським родинам, приносить біль і тяжкі випробування нашій державі. Водночас Україна зберігає стійкість, єдність і непохитну віру в досягнення справедливого та сталого миру.

Висловлюємо шану, повагу та вдячність усім, хто захищає Україну, боронить її суверенітет і територіальну цілісність. Наш обов'язок пам'ятати захисників і захисниць України, мирних громадян і невинних дітей, життя яких забрала російська агресія.

Шановні колеги, я прошу вшанувати хвилиною мовчання світлу пам'ять усіх загиблих.

(Хвилина мовчання).

Дякую. Прошу сідати.

Шановні колеги, я дуже прошу запросити всіх народних депутатів до залу, тому що сьогодні ми одразу переходимо до розгляду питань порядку денного. Будь ласка, запросіть усіх народних депутатів до залу.

Шановні колеги, відповідно до статті 28 Регламенту Верховної Ради України перед початком розгляду питань порядку денного я пропоную провести сигнальне голосування. Перед голосуванням я прошу народних депутатів

перевірити наявність особистих карток у пультах, що знаходяться на ваших робочих місцях. Нагадую, необхідно одночасно утримувати сенсорну кнопку та зелену кнопку «За» до появи результатів голосування на табло.

Шановні колеги, прошу взяти участь у сигнальному голосуванні. Прошу голосувати.

«За» – 118.

Проголосували: за – 118, проти – 4, утрималися – 0, не голосували – 151.

Шановні колеги, я запрошую всіх народних депутатів зайняти свої робочі місця.

Шановні колеги народні депутати, надійшла заява від двох фракцій з вимогою про оголошення перерви, яку готові замінити на виступ.

Артур Герасимов, 3 хвилини.

За цей час прошу народних депутатів зайняти свої місця. Перше голосування буде за скорочену процедуру. Нам треба результативно проголосувати, а після цього підтримати ратифікацію та інші законопроекти, які у нас є в порядку денному.

Народні депутати, запрошую вас зайняти свої місця.

Будь ласка, Артуре Володимировичу, до 3 хвилин.

ГЕРАСИМОВ А.В., *член Комітету Верховної Ради України з питань аграрної та земельної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Європейська солідарність»)*. Дякую. Шановні українці, шановні колеги! Сьогодні в зал парламенту буде внесений на розгляд проект змін до Державного бюджету України на 2026 рік. Я завжди кажу, можна скільки завгодно бути в телевізорі, можна записувати скільки завгодно красивих роликів для ютуб, інших соцмереж, але реальним мірилом того, як держава ставиться до армії, лікарів, вчителів, пенсіонерів є Державний бюджет України. Тому що саме там написано дуже конкретно, скільки грошей отримає лікар, вчитель, військовий, скільки грошей буде спрямовано на закупівлю озброєнь. І, ви знаєте, я був шокований рішенням бюджетного комітету, яке було прийнято в понеділок.

Хочу нагадати, бюджетним комітетом керує представник фракції «Слуга народу», у його складі більшість належить фракції «Слуга народу», і, як ви знаєте, там прямий вплив Офісу Президента. Яке ж рішення було прийнято, яке рішення сьогодні внесуть у зал? Перед тим, як перейти до цього, озвучу дуже важливе зауваження. Це рішення було прийнято в понеділок, після надважкої, смертельної атаки на Київ, яка сталася в ніч з п'ятниці на суботу. Я не зрозумів цього, і всі, з ким я розмовляв, також цим були шоковані.

Так от, рішення таке: зняти 40 мільярдів гривень з закупівлі озброєнь, з великою ймовірністю систем ППО, і перекинути їх на кешбеки. Уявіть собі,

після атаки на Київ у суботу, після атаки на Харків, Дніпро, Запоріжжя приймається рішення зняти гроші з Міністерства оборони, з закупівлі озброєнь, зокрема систем ППО, і перекинути на кешбеки. І оці зміни до бюджету вам сьогодні пропонуватимуть голосувати.

Тому я закликаю зал почитати, перевірити мої слова, прошу всіх «слуг народу» подивитися конкретно на рядки, щодо яких бюджетний комітет прийняв рішення, і особисто прийняти рішення, чи ви за те, щоб захистити українців від ракет і дронів, чи за кешбеки Офісу Президента.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, прошу зайняти свої місця, ми переходимо до розгляду питань порядку денного. Перелік питань, схвалений Погоджувальною радою депутатських фракцій і груп, вам наданий, зараз ми перейдемо до його розгляду.

Шановні колеги народні депутати, ми зараз будемо голосувати за скорочену процедуру. Прошу підтримати її, тому що сьогодні ми без виступів народних депутатів, одразу переходимо до розгляду питань порядку денного, і потрібне ваше результативне голосування, яке може бути тільки тоді, коли ви встигнете натиснути кнопку. Коли ви не встигнете, ми просто будемо свідками вашого прекрасного бігу до робочого місця.

Будь ласка, займіть свої місця, колеги.

Шановні колеги, вашій увазі пропонується проєкт Закону «Про ратифікацію Угоди про довгострокове співробітництво та підтримку між Україною та Республікою Албанія» ([№ 0357](#)).

Шановні колеги, ставлю на голосування пропозицію про розгляд цього питання за скороченою процедурою. Прошу голосувати.

«За» – 193.

«Проти» – 3.

«Утримались» – 18.

Рішення прийнято.

Шановні колеги, запрошую для доповіді заступника міністра закордонних справ України Бецу Мар'яну Олександрівну.

Будь ласка, Мар'яно Олександрівно.

БЕЦА М.О., заступник міністра закордонних справ України. Добрий день, шановні пане Голово, народні депутати, присутні! 21 січня 2025 року в місті Давосі (Швейцарія) Президент України Володимир Зеленський та прем'єр-міністр Республіки Албанія Еді Рама підписали Угоду про довгострокове співробітництво та підтримку між Україною та Республікою Албанія. Зазначену Угоду було підписано в рамках Спільної декларації про підтримку України, ухваленої 12 липня 2023 року лідерами Великої сімки – Канади, Франції, Німеччини, Італії, Японії, Великобританії, Сполучених Штатів

Америки, а також президентами Європейської ради та Європейської комісії, до яких 20 вересня 2023 року доєдналася Республіка Албанія.

Ратифікація угоди дозволить завершити всі внутрішньодержавні процедури, необхідні для набрання угодою чинності, що відкриває можливість залучити допомогу протягом 10 років від Республіки Албанія у військовій, гуманітарній, розвідувальній, фінансовій і політичній сферах.

Шановні народні депутати, сьогодні ми вже підписали 29 безпекових угод з іншими країнами – нашими партнерами, зокрема з Європейським Союзом. Відповідні угоди охоплюють широкий спектр отримання Україною допомоги та взаємодії з партнерами за різними напрямками, зокрема щодо санкційної політики, співробітництва між оборонними підприємствами, співпраці у сфері розвідки, протидії кіберзагрозам, а також у сфері притягнення росії до відповідальності за злочин агресії. У цьому контексті ратифікація безпекової угоди з Албанією відкриє міжнародно-правову можливість залучати допомогу від країни, яка є членом НАТО та кандидатом на вступ до ЄС, а також важливим партнером України для зміцнення нашої стійкості. Прошу підтримати.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Запрошую для співповіді голову Комітету з питань зовнішньої політики та міжпарламентського співробітництва Мережка Олександра Олександровича. Будь ласка.

МЕРЕЖКО О.О., голова Комітету Верховної Ради України з питань зовнішньої політики та міжпарламентського співробітництва (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Шановні колеги, Комітет з питань зовнішньої політики та міжпарламентського співробітництва на своєму засіданні 11 березня 2026 року розглянув внесений Президентом України проєкт Закону «Про ратифікацію Угоди про довгострокове співробітництво та підтримку між Україною та Республікою Албанія» та за результатами обговорення ухвалив рішення рекомендувати Верховній Раді України прийняти згаданий проєкт закону за основу та в цілому з урахуванням техніко-юридичних правок.

Запропонований законопроєкт розроблено з метою виконання внутрішньодержавних процедур, необхідних для набрання чинності Угодою про довгострокове співробітництво та підтримку між Україною та Республікою Албанія. Ухвалення такого рішення дозволить залучати допомогу протягом десятирічного терміну від Республіки Албанія у військовій, розвідувальній, фінансовій, гуманітарній та політичній сферах відповідно до зобов'язань, взятими на себе Республікою Албанія в рамках Спільної декларації про підтримку України, ухваленої 12 липня 2023 року лідерами Великої сімки – Канадою, Францією, Німеччиною, Італією, Японією, Великою Британією,

Сполученими Штатами Америки, а також президентами Європейської ради та Європейської комісії.

Шановні колеги, прошу підтримати рішення комітету та прийняти запропонований законопроект за основу та в цілому з урахуванням техніко-юридичних правок.

Дякую за увагу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Олександр Олександровичу.

Шановні колеги, прошу записатися на виступи в обговоренні: два – за, два – проти.

Герасимов Артур Володимирович, фракція «Європейська солідарність».

ГЕРАСИМОВ А.В. Прошу передати слово Ірині Геращенко.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ірина Володимирівна Геращенко. Будь ласка.

ГЕРАЩЕНКО І.В., *член Комітету Верховної Ради України з питань зовнішньої політики та міжпарламентського співробітництва (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Європейська солідарність»).* Шановні колеги, наша фракція, на відміну від сесійної зали, дуже уважно слухала виступ заступниці міністра закордонних справ, яка знову нас поінформувала про підписані 30 безпекових угод. Питання тільки в тому, як це наблизило закінчення війни і де безпекові гарантії. Насправді владі треба зосередитися на ключовому: питаннях миру, припиненні вогню. Безумовно, ми за те, щоб у нас були добросусідські, прекрасні взаємини з дружньою Албанією. Албанія – країна, яка робить величезний прогрес в питаннях кандидатства до повноцінного членства в Європейському Союзі. Під час останнього обстрілу російською терористичною державою дуже постраждало житло посла Албанії в Україні, і від нашої фракції і від парламенту ми висловлюємо співчуття пану послу, вимагаємо від світу тиску на російську федерацію.

Наразі хочу звернути вашу увагу, сьогодні сюди всіх зігнали на дуже важливе інше голосування – щодо ратифікації угоди про позику на 90 мільярдів від Європейського Союзу, критично необхідних для України. Текст цієї угоди з'явився на сайті Верховної Ради сьогодні вночі. Там дуже чіткі умови для української влади: боротьба з корупцією, шахрайство неможливе під час використання цих 90 мільярдів. У цій угоді немає ані слова про конкретні податкові закони, але влада, Зеленський зв'язав все до купи і подав законопроект, де є конкретний перелік податкових законів, яких не вимагає Європейський Союз: про податки для ФОП, про посилення, які ви вже тут провалили.

Наша команда за те, щоб ми голосували ратифікацію угоди, але це потребує дискусії. Ми просимо реальної перерви, аби депутати могли прочитати текст законопроекту. Нічого з вами не станеться, посидіть тут пару годин, прочитайте текст...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Будь ласка, Заремський Максим Валентинович, фракція «Слуга народу».

ЗАРЕМСЬКИЙ М.В., член Комітету Верховної Ради України з питань бюджету (одномандатний виборчий округ № 202, Чернівецька область, політична партія «Слуга народу»). Прошу передати слово Копиленку Олександрю.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Олександр Любимович Копиленко. Будь ласка.

КОПИЛЕНКО О.Л., заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань зовнішньої політики та міжпарламентського співробітництва (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Шановна президіє! Шановні колеги! Я хочу висловити нашу позицію з приводу цієї ратифікації. Вона давно назріла, має велике значення для нас. Албанія наш надійний дружній партнер, надає нам значну допомогу в ці непрості для нас часи. Це рамкова угода, яка передбачає співробітництво за багатьма напрямками: і в гуманітарній, і насамперед в оборонній сферах, і в майбутньому відновленні України.

Можна, звичайно, додати, що Албанія має великий і значний досвід кандидатства. Я не хочу говорити, що ми маємо ретельно як школярі з зошитом вивчати кожен крок цього досвіду. Нагадаю вислів Михайла Грушевського: «зостанемось собою в нових формах українського життя». Однак досвід наших друзів має для нас так само велике значення. Тому щиро закликаю голосувати за цю ратифікацію.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Колтунович Олександр Сергійович. Будь ласка.

КОЛТУНОВИЧ О.С., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань економічного розвитку (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Опозиційна платформа – За життя»). Дякую. Шановний пане Голово! Шановні колеги! Наша група підтримує проєкт Закону «Про ратифікацію Угоди про довгострокове співробітництво та підтримку між Україною та Республікою Албанія». Сьогодні неодноразово попередні виступаючі (троє) звернули увагу на значну підтримку з боку Албанії. Але я хотів би, щоб ми не переоцінювали ці показники. І коли ми прописуємо в угоді, зокрема і про фінансову підтримку, маємо розуміти для себе реальність, в якій ми знаходимося і в цих відносинах, тому що ВВП Албанії

лише 27 мільярдів доларів – в сім разів менше ВВП України, і бюджет Албанії становить лише 8 мільярдів доларів. Тому, щоб в нас не було ілюзій щодо можливостей фінансування чи підтримки багатьох заходів в секторі національної безпеки і оборони та інших сфер життєдіяльності, в даному випадку ми маємо для себе розуміти фінансово-економічне обґрунтування цієї історії і наших потенційних, зокрема економічних і фінансових відносин щодо підтримки бюджету України в умовах дії воєнного стану.

Зважаючи на той факт, що сьогодні в нас ратифікаційний день, про що казали колеги, хочу звернути увагу на угоду з Європейським Союзом, інші кредитні угоди, що в них необхідно враховувати національні економічні інтереси, а в подальшому стоятимуть ще й питання локалізації, закупівлі товарів і послуг і таке інше, але це вже будуть наступні документи.

Дану угоду ми підтримуємо і просимо всіх також підтримати.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Бакунець Павло Андрійович, група «Довіра». Будь ласка.

Шановні колеги, після виступу Павла Андрійовича ми будемо голосувати. Я запрошую народних депутатів приготуватися до голосування.

Будь ласка, Павле Андрійовичу.

БАКУНЕЦЬ П.А., член Комітету Верховної Ради України з питань бюджету (одномандатний виборчий округ № 122, Львівська область, політична партія «Об'єднання «Самопоміч»). Шановний пане головуєчий! Шановні народні обранці! Дорогі українці! Депутатська група «Довіра». Звичайно, ми підтримуємо ратифікацію Угоди про довгострокове співробітництво та підтримку між Україною та Республікою Албанія. Тут присутні представники уряду, і я закликаю ратифікувати й інші наші міжнародні угоди, які додаватимуть додаткових коштів до бюджету, аби ми могли робити соціальні виплати всім необхідним категоріям, збільшувати заробітні плати нашим вчителям, медикам і, найважливіше, нашим захисникам. Бо, повірте, сьогодні ніхто в уряді, ні в цьому залі не має такої мізерної заробітної плати, як той, хто сьогодні одягнув піксель. 20 тисяч 150 гривень – це насправді надзвичайний мізер.

Тому я закликаю ратифікувати інші міжнародні договори, які принесуть нам макрофінансову допомогу до бюджету, щоб ми могли збільшити грошове забезпечення військовослужбовців, починаючи з найближчих місяців. Це вкрай важливо зробити. А дану угоду ми підтримуємо.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, дякую за обговорення цього проєкту закону. Переходимо до прийняття рішення.

Ставлю на голосування пропозицію про прийняття проєкту Закону «Про ратифікацію Угоди про довгострокове співробітництво та підтримку між Україною та Республікою Албанія» ([№ 0357](#)) за основу та в цілому з необхідними техніко-юридичними правками. Прошу народних депутатів голосувати. Підтримаємо Албанію, будь ласка.

«За» – 271.

Рішення прийнято.

Покажіть по фракціях і групах.

З процедури? Ірина Володимирівна Геращенко – з процедури. Що у вас? Тільки з процедури.

Будь ласка, Ірино Володимирівно.

ГЕРАЩЕНКО І.В. Шановні колеги, як ви знаєте, сьогодні вночі на сайті Верховної Ради з'явилася життєво необхідна угода про позику між Україною і Європейським Союзом, яку ми маємо ратифікувати. В тексті цієї угоди від Європейського Союзу...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Що у вас з процедури, Ірино Володимирівно?

ГЕРАЩЕНКО І.В. ...немає конкретного переліку податкових законопроектів, але вони з'явилися там від уряду і Офісу Президента, їх прив'язали до меморандуму.

Наша пропозиція така: взяти паузу на 15 хвилин, проговорити порядок розгляду цього законопроекту, щоб ми могли ратифікувати угоду, що необхідно для наших взаємин з Європейським Союзом та отримання позики, але при цьому, щоб парламент не займався шулерством, організованим урядом, не брав на себе зобов'язання, яких немає в угоді з Європейським Союзом.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Ірино Володимирівно.

Хочу нагадати, що у нас вже є рішення комітету, яке, наскільки я знаю, було одностайно проголосовано і вивішене на сайті. Комітет, який очолює представниця вашої фракції, підтримав це.

Юліє Володимирівно, ви теж з процедури? Будь ласка.

ТИМОШЕНКО Ю.В., *член Комітету Верховної Ради України з питань соціальної політики та захисту прав ветеранів (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»).* Шановні колеги, немає ніяких сумнівів, що країні потрібні 90 мільярдів євро, це очевидно. Ми взагалі маємо ратифікувати тільки угоду, в якій жодного слова немає про додаткові податки практично на всіх громадян України. Ці податки виписали в меморандумі, який не є частиною угоди,

і хочуть обкласти податком ФОПів, посилки, всі наші електронні платформи: OLX і таке інше.

Тому зараз пропозиція дуже проста: негайно зробити перерву, провести засідання Погоджувальної ради депутатських фракцій і груп, подивитися, що відповідно до закону ми мусимо ратифіковувати. Так, маємо ратифікувати 90 мільярдів, але в жодному разі не ратифіковувати меморандум, який абсолютно не стосується цього, його треба просто вилучити. Тому засідання Погоджувальної ради обов'язково і негайно потрібне.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Юліє Володимирівно, засідання Погоджувальної ради депутатських фракцій і груп ми провели о 9:45. На жаль, від вашої фракції ніхто не прийшов, ми всі ці питання проговорювали там, тому це є рішення, зокрема, Погоджувальної ради депутатських фракцій і груп.

Шановні колеги, наступний проєкт Закону «Про ратифікацію Грантової угоди (Фонд Україна II) між Урядом України та Урядом Французької Республіки щодо сприяння підтримці критичної інфраструктури та пріоритетних секторів економіки України» ([№ 0374](#)).

Ставлю на голосування пропозицію про розгляд цього проєкту закону за скороченою процедурою. Прошу голосувати.

«За» – 215.

Рішення прийнято.

Запрошую до слова заступника міністра економіки, довкілля та сільського господарства України Перелигіна Єгора Євгеновича.

Прошу, Єгоре Євгеновичу, до 2 хвилин. Ви вперше в нас, так? Будь ласка.

ПЕРЕЛИГІН Є.Є., заступник міністра економіки, довкілля та сільського господарства України. Шановний пане Голово! Шановні народні депутати! На ваш розгляд вноситься проєкт Закону «Про ратифікацію Грантової угоди (Фонд Україна II) між Урядом України та Урядом Французької Республіки щодо сприяння підтримці критичної інфраструктури та пріоритетних секторів економіки України».

Законопроект розроблено з метою здійснення внутрішньодержавних процедур, необхідних для того, щоб угода набрала чинності. Як я вже наголосив, угода між урядами України та Французької Республіки. Це не кредитні кошти, це грантова угода, яка була підписана 20 лютого 2026 року в місті Києві. Її ратифікація дасть нам можливість залучити 71 мільйон євро грантових коштів, які будуть спрямовані на відновлення критично важливої інфраструктури в таких секторах, як енергетика, сільське господарство, іригація, водопостачання, водовідведення, охорона здоров'я. Реалізація цієї угоди

сприятиме відновленню української інфраструктури від наслідків повномасштабної російської агресії та військових дій.

Грантова угода набирає чинності з дати отримання останнього письмового повідомлення, надісланого дипломатичними каналами. Дуже прошу підтримати. Це, на думку міністерства та уряду, дуже важлива історія.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Запрошую до слова голову Комітету з питань інтеграції України до Європейського Союзу Іванну Орестівну Климбуш-Цинцадзе.

Будь ласка, Іванно Орестівно.

КЛИМПУШ-ЦИНЦАДЗЕ І.О., голова Комітету Верховної Ради України з питань інтеграції України до Європейського Союзу (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Європейська солідарність»). Шановні колеги! Цей проєкт закону розроблений з метою здійснення внутрішньодержавних процедур, необхідних для набрання чинності Грантової угоди між Урядом України та Урядом Французької Республіки. Її ратифікація дозволить нам отримати кошти обсягом 71 мільйон євро, які будуть спрямовані на відновлення критично важливої інфраструктури в таких секторах, як охорона здоров'я, енергетика, сільське господарство, водопостачання, водовідведення, іригація, переробка відходів, протимінна діяльність, житлове будівництво та цифрові технології. Прошу звернути увагу, колеги, що гранти будуть використані для фінансування закупівлі у Французькій Республіці французьких товарів та послуг, які можуть бути використані в рамках реалізації проєктів, що виконуються французькими постачальниками, та закупівлі українських товарів та послуг або товарів з третіх країн, які можуть бути використані для реалізації проєктів, що не може перевищувати 50 відсотків від суми грантів.

Цей проєкт закону не потребуватиме додаткових коштів і додаткових витрат з Державного бюджету України.

За результатами розгляду на своєму засіданні 8 травня 2026 року проєкту Закону «Про ратифікацію Грантової угоди (Фонд Україна II) між Урядом України та Урядом Французької Республіки щодо сприяння підтримці критичної інфраструктури та пріоритетних секторів економіки України» після всебічного обговорення комітет ухвалив рішення внести проєкт закону на розгляд Верховної Ради України і рекомендувати ухвалити його за основу та в цілому.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Шановні колеги, прошу записати на виступи в обговоренні: два – за, два – проти.

Княжицький Микола Леонідович, фракція «Європейська солідарність».

КНЯЖИЦЬКИЙ М.Л., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань гуманітарної та інформаційної політики (одномандатний виборчий округ № 116, Львівська область, політична партія «Європейська солідарність»). Дякую, звичайно, насамперед Французькій Республіці за наданий грант. 71 мільйон євро – не так багато, але це все одно відповідально, тим паче ці гроші підуть на відновлення енергетики, і ми будемо за це голосувати. Відповідальність, якої нам бракує, передбачає наше ставлення до енергетичних проблем.

На що конкретно ці кошти будуть витрачені, невідомо. Думаю, міністерство розбереться так само, як і з тими коштами, за якими звертаються громади. Наприклад, Львівська громада зараз хоче взяти кредит у розмірі 1,5 мільярда гривень, із яких лише мала частина йде на відновлення, на що передбачений цей грант, тоді, коли всі наші міські громади забезпечені тепловою генерацією лише на 200 МВт критичної інфраструктури. Один Львів загалом споживає вдвічі більше, а це всі міські громади.

Ми повинні поставити зараз питання кожному міському голові: чи вистачає місту власної газової генерації для покриття взимку потреби критичної інфраструктури? Це не секрет, але про це не думають ні міські громади, як зараз у Львові, ні уряд, який не спрямовує державні кошти на нашу енергетичну незалежність перед складною зимою, яку ми будемо мати в цьому і, можливо, в наступному роках.

Тому для нас вкрай важливо, щоб уряд і міські громади спільно працювали і серйозно підходили до цих питань, щоб не розтринькували кошти державних кредитів, як планують зробити у Львові, а відповідально будували розподілену газову генерацію, аби пережити цю і наступну зими.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ватрас Володимир Антонович, фракція «Слуга народу». Будь ласка.

ВАТРАС В.А., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань правової політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Прошу передати слово Марії Мезенцевій-Федоренко.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Будь ласка, Маріє Сергіївно.

МЕЗЕНЦЕВА-ФЕДОРЕНКО М.С., заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань інтеграції України до Європейського Союзу (одномандатний виборчий округ № 168, Харківська область, політична партія «Слуга народу»). Дякую, пане Голово. Вітаю, шановні українці! Друзі, давайте спростовувати те, що ми чуємо з трибуни. Наголошую, ця угода дає нам не кредит, це безповоротна фінансова грантова допомога. Шановні українці, вона

не буде віддаватися вашими податками. Кошти у розмірі 71 мільйон євро будуть чітко спрямовані в громади всіх без виключення регіонів України: від Львова до Харкова, від Чернігова до Одеси. Хочу ще раз повторити сфери, на які вони будуть розподілені: водогони, енергетика, водопостачання, сільське господарство, переробка відходів, протимінна діяльність. Колеги, міжнародні партнери порахували, що нам потрібно буде 751 рік розмінювати Україну, якщо ми не поліпшимо ситуацію з розмінуванням, тому ці кошти дуже важливі. Це також житлове будівництво, цифрові технології, в експорті яких Україна посідає лідерське місце серед країн ЄС.

Так, дійсно, 50 відсотків грантових коштів будуть використані французькими компаніями, і це абсолютно логічно, а 50 відсотків українськими компаніями і компаніями з третіх країн за потреби.

Колеги, сьогодні Україна потребує інновацій і «зеленої» економіки. Це наш шанс модернізувати Україну і будувати не як в Радянському Союзі, а безпечно і енергоефективно. Я закликаю вас підтримати дану ратифікацію для того, щоб ці кошти можна було освоїти вже у 2026 році, а уряд дивитися за їх ефективним і належним використанням, щоб у наших партнерів не було жодних питань, адже на кону стоять в подальшому 90 мільярдів.

Merci, chers amis. Дякуємо французьким друзям!

Слава Україні!

ГОЛОВУЮЧИЙ. Героям слава!

Будь ласка, Павленко Юрій Олексійович, депутатська група «Платформа за життя та мир».

ПАВЛЕНКО Ю.О., член Комітету Верховної Ради України з питань гуманітарної та інформаційної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Опозиційна платформа – За життя»). Пане Голово, прошу передати слово Олександрю Колтуновичу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Будь ласка.

КОЛТУНОВИЧ О.С. Дякую. Шановний пане Голово! Шановні колеги! Наші колеги, попередні виступаючі, вже звернули увагу на те, що це грант, не кредит, його об'єм 71 мільйон євро. Але, найголовніше, про що ми постійно дискутуємо в цьому парламенті, на що хотів би звернути увагу, – локалізація. Це ж не для України. Чому економічний ефект від цього буде поганим? Тому що для Європейського Союзу і країн, які підписують такі угоди, це фактично система прихованого субсидіювання вітчизняних товаровиробників. З одного боку, вони дають нам грант, а з іншого боку, є локалізація. Дивіться, написано, що гранти будуть використовуватися для фінансування закупівлі у Французькій Республіці французьких товарів та послуг, які можуть бути використані в рамках реалізації проєктів, що виконуються французькими постачальниками.

Тобто ми фактично даємо можливість заробити Франції і її вітчизняним товаровиробникам. Безумовно, Франція на це заслуговує, вона проводить для себе логічну економічну політику. Але ви маєте знати, що ВВП Франції у 17 разів більше, ніж ВВП України, він становить понад 3 трильйони доларів, а у нас там в районі 200 мільярдів доларів.

Тому на майбутнє, коли ми підписуємо такі угоди, маємо локалізацію виробництва все-таки фіксувати у себе, тоді в нас тут будуть йти відрахування з податків, зборів, зарплат, створюватимуться робочі місця, завантажуватиметься логістика і таке інше.

Ми підтримуємо це, бо розуміємо, яка складна ситуація в окремих секторах, як енергетика, екологія, інші моменти. Але на майбутнє маємо розуміти, що це модель економічної політики Кабінету Міністрів, який постійно бере локалізацію 50, 60, 80 відсотків з купівлі іноземних товарів. Це треба змінити.

Дякую за увагу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Цимбалюк Михайло Михайлович, фракція «Батьківщина». Будь ласка.

ЦИМБАЛЮК М.М., перший заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань соціальної політики та захисту прав ветеранів (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»). Фракція «Батьківщина». Шановні колеги! Фракція підтримує ратифікацію угоди між урядом України та урядом Французької Республіки. 71 мільйон євро – невелика сума, але дуже важлива для підтримки інфраструктури, територіальних громад України у цей непростий період. Але, шановні колеги, стосовно подальшого розгляду ратифікації угоди – позики від Євросоюзу на 90 мільярдів євро, тут дійсно треба подякувати нашим європейським партнерам за такий крок. Ми вперше ратифікуємо угоду, відповідно до якої сума гаситиметься за рахунок репарацій від російської федерації, яка нанесла шкоду Україні через війну. Проте давайте будемо чесними: скільки можна було прочитати вночі? Там майже сотня сторінок тексту і додаткових пояснювальних записок. Нам треба взяти перерву, чітко розібратися з тим, що вимагають наші європейські партнери, а що є думкою чи позицією Кабінету Міністрів. Бо коли йдеться про реформи, то це одна історія, а коли йдеться про розв'язання проблем щодо збалансування бюджету за рахунок додаткового фіскального тиску на громадян України і на суб'єктів господарювання, це зовсім інша історія. Давайте розберемося, що вимагають партнери, а що є позицією нашого уряду, і розділимо їх. Те, що кошти потрібні, це життєво необхідно для нашої економіки, для фінансування сил безпеки і оборони, і це не обговорюється. Але давайте, як казав один класик, мухи окремо, котлети окремо.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Шановні колеги, прошу зайняти свої місця. Переходимо до прийняття рішення.

Ставлю на голосування пропозицію про прийняття проєкту Закону «Про ратифікацію Грантової угоди (Фонд Україна II) між Урядом України та Урядом Французької Республіки щодо сприяння підтримці критичної інфраструктури та пріоритетних секторів економіки України» ([№ 0374](#)) за основу та в цілому з необхідними техніко-юридичними правками.

Готові голосувати? Прошу народних депутатів голосувати.

«За» – 306.

Рішення прийнято.

Покажіть по фракціях і групах. Прекрасно. Дякую.

Шановні колеги... З процедури? Геращенко – з процедури, і далі йдемо, у нас важливий документ.

Ірино Володимирівно, тільки, будь ласка, з процедури.

ГЕРАЩЕНКО І.В. Шановні колеги, далі дійсно критично життєво важлива угода між Україною і Європейським Союзом про позику у розмірі 90 мільярдів євро, без яких у нас буде бюджетна діра вже в червні. Документ обсягом 160 сторінок зайшов на сайт Верховної Ради о 6-й ранку. Я хотіла б, щоб українці звернули увагу, що в цьому залі, мабуть, кілька депутатів не те, що прочитали весь документ, а хоча б отримав...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Що з процедури, Ірино Володимирівно?

ГЕРАЩЕНКО І.В. Ми пропонуємо вивчити цей документ і відокремити угоду, в якій Європейський Союз вимагає від України боротьби з корупцією і демократії, від меморандуму, який туди прив'язали...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую. Ірино Володимирівно, я вже відповідав щодо цього. Є рішення комітету, тому ми будемо розглядати так, як розглянув комітет.

Шановні колеги, будь ласка, спокійно.

Потураєв – з процедури.

ПОТУРАЄВ М.Р., голова Комітету Верховної Ради України з питань гуманітарної та інформаційної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Руслане Олексійовичу, якщо така ситуація в парламенті, пропоную, зараз оголосити невеличку перерву, щоб члени тих фракцій, які не збираються голосувати за документи, від яких залежить виживання країни, пішли в касу і взяли собі квитки на потяг до західного кордону.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Будь ласка, з процедури.

ПОТУРАЄВ М.Р. І не заважати нам приймати закони, від яких залежить існування України.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Шановні колеги, наступний проєкт Закону «Про ратифікацію Угоди про Позику на підтримку України між Україною як Позичальником та Національним банком України як Агентом Позичальника і Європейським Союзом, представленим Європейською Комісією, як Кредитором та Меморандуму про взаєморозуміння між Україною як Позичальником та Європейським Союзом як Кредитором (щодо отримання Україною макрофінансової допомоги в рамках Позики на підтримку України)» ([№ 0376](#)).

Ставлю на голосування пропозицію про розгляд цього проєкту закону за скороченою процедурою. Прошу голосувати.

«За» – 231.

Рішення прийнято.

Шановні колеги, запрошую до слова міністра фінансів України Сергія Михайловича Марченка.

Будь ласка, Сергію Михайловичу.

МАРЧЕНКО С.М., міністр фінансів України. Шановний Руслане Олексійовичу! Шановні народні депутати! Вашій увазі пропонується проєкт Закону «Про ратифікацію Угоди про Позику на підтримку України між Україною як Позичальником та Національним банком України як Агентом Позичальника і Європейським Союзом, представленим Європейською Комісією, як Кредитором та Меморандуму про взаєморозуміння між Україною як Позичальником та Європейським Союзом як Кредитором (щодо отримання Україною макрофінансової допомоги в рамках Позики на підтримку України)», внесений на розгляд Верховної Ради Президентом України.

Насамперед хочу подякувати всім дотичним органам державної влади, які зробили можливим внесення цієї ратифікації у безпрецедентні строки. Наші партнери з Європейського Союзу підписали цю угоду вчора, тому нам треба сьогодні прийняти цю ратифікацію, щоб мати можливість отримати ці кошти. Маємо прибрати всі інсинуації, бо тексти ідентичні: і англійська, і українська версія ідентичні.

Цією угодою окреслюється правова рамка для отримання 90 мільярдів євро, із яких 60 мільярдів євро буде спрямовано на посилення оборонно-промислового потенціалу України, а 30 мільярдів євро – на бюджетну підтримку. На 2026 рік ми маємо такий розподіл: 28,3 мільярда євро – на

закупівлю озброєння, 16,7 мільярда євро – на забезпечення макрофінансової підтримки (8,35 мільярда євро – макрофінансова допомога, що є предметом меморандуму, і 8,35 мільярда євро – *Ukraine Facility*).

Що передбачає сама угода? Обмеження права вимоги за цим кредитом. Тобто Україна виплачуватиме цю позику лише тоді, коли росія здійснить репарації, за рахунок яких здійснюватиметься відшкодування позики. Отримані кошти – це в доходи бюджету і...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Запрошую до слова голову Комітету з питань інтеграції України до Європейського Союзу Іванну Орестівну Климпуш-Цинцадзе.

Будь ласка, Іванно Орестівно.

КЛИМПУШ-ЦИНЦАДЗЕ І.О. Дозволю собі сказати, колеги, що очевидно, 2 хвилини недостатньо для представлення цього документа, щоб ви розібралися в тому, а що ж ми з вами будемо зараз ратифіковувати.

Проект розроблено з метою ратифікації Угоди про Позику на підтримку України та, підкреслюю, Меморандуму про взаєморозуміння між Україною та Європейським Союзом. І це необхідно для того, щоб набрали чинність міжнародні договори для відкриття доступу України до фінансового ресурсу Європейського Союзу обсягом 90 мільярдів євро у 2026-2027 роках. Наголошу, в цьому документі прописані умови стосовно лише 45 мільярдів євро підтримки на 2026 рік, із яких 28,3 мільярда євро спрямовується на оборонний компонент, 16,7 мільярда євро – на бюджетну підтримку та макрофінансову стабільність, зокрема 8,35 мільярда євро надаватиметься безпосередньо як макрофінансова допомога в межах Меморандуму про взаєморозуміння і потребуватиме виконання низки умов, з якими я пропонувала б вам усім ознайомитися.

Важливо, що реалізація цього акта не потребує додаткових видатків з державного бюджету, і ми, дійсно, віддаватимемо борг тільки в тому випадку, якщо росія буде готова виплатити репарації. Але є один нюанс: якщо Україна не дотримуватиметься демократичних принципів, буде змушена повертати повністю борг.

Комітет ухвалив рішення рекомендувати Верховній Раді проголосувати цей законопроект за основу та в цілому.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Іванно Орестівно.

Прошу представників фракцій і груп записатися на виступи в обговоренні цього надзвичайно важливого проекту закону: два – за, два – проти.

Крулько Іван Іванович, фракція «Батьківщина».

Юлія Володимирівна Тимошенко.

КРУЛЬКО І.І., *перший заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань бюджету (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»)*. Прошу передати слово Юлії Володимирівні Тимошенко.

ТИМОШЕНКО Ю.В. Фракція «Батьківщина». Шановні колеги, і я звертаюся також до народу України! Сьогодні була подана угода, яка забезпечує нам необхідне фінансування у розмірі 90 мільярдів євро, щоб ми могли воювати. Але на цю угоду нависили те, чого не вимагає Європейський Союз. Додатково до угоди додали якийсь невідомий і незрозумілий меморандум, в якому є норми щодо: обкладання ФОПів ПДВ, тобто знищення середнього класу України, введення податків на електронні платформи як OLX, обкладання податками посилок вартістю менше 150 євро і багато чого іншого, що практично зачищає Україну, український середній клас, український народ.

Дивіться, яка в нас ситуація. Ми не можемо не отримати 90 мільярдів, але в Європейського Союзу немає вимоги щодо всіх цих безглузвих, абсолютно недопустимих для України податків. До речі, в цьому пакеті документів немає імперативного введення податків, є лише обіцянки. Якщо нас так дурять сьогодні високопосадовці України, об'єднують меморандуми з важливими угодами, ми пропонуємо зараз ратифікувати угоду, а коли дійде черга до голосування за законопроекти, в яких йдеться про збільшення податків на все для українців, ФОПів, дружно всім парламентом за них не голосувати. Думаю, це буде з точки зору України абсолютно логічно. Зараз 90 мільярдів євро ратифікуємо, а потім жоден податковий законопроект не голосуємо. Це буде чесно щодо України.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Саврасов Максим Віталійович, фракція «Європейська солідарність». Будь ласка.

САВРАСОВ М.В., *член Комітету Верховної Ради України з питань організації державної влади, місцевого самоврядування, регіонального розвитку та містобудування (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Європейська солідарність»)*. Прошу передати слово Вікторії Сюмар.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Вікторія Сюмар. Будь ласка.

СЮМАР В.П., *голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань антикорупційної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Європейська солідарність»)*. Шановні колеги, мене, відверто кажучи, вразив попередній коментар нашого колеги з правлячої коаліції перед таким важливим голосуванням. Друзі, чесне слово, ну, хіба так можна? Ви прекрасно розумієте, що сьогодні від цієї ратифікації

залежить фінансування української армії, взагалі виживання Української держави, тому що на кону 90 мільярдів євро, без яких ми як держава просто провалимося. І от політичний аферист бере слово і починає говорити: купуйте квитки, використовуйте перерву, їдьте геть з України. Це ваш уряд, це ваша політична відповідальність. Ви зобов'язані зараз провести переговори з усіма, зняти всі проблемні моменти, знайти консенсус, а не вішати таку важливу угоду про ратифікацію за кілька годин до того, як вона з'являється в залі, і ми просто змушені голосувати за вашу абсолютно безграмотну політичну урядову позицію. Колеги, так не можна. Ви туди запхали те, чого наші європейські партнери не вимагають від нас і від чого українці постраждають. Ми вже кілька разів у цьому залі спільно з вами і з правлячою партією ставали на бік інтересів українців, підтримуючи їх. І зараз ми мали б зробити так само, мали б проголосувати за основу і потім, вичистивши всі ці моменти, прийняти в цілому. Ми закликаємо зараз підійти до цього зі здоровим глуздом, відповідально, а не займатися тут політиканством, насправді, паразитуючи на виживанні України і Збройних Сил.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Бакунець замість Приходька, так?
Будь ласка, Павле Андрійовичу.

БАКУНЕЦЬ П.А. Шановний пане Голово! Шановні народні обранці! Україна живе, стоїть і бореться вже багато-багато років з великим агресором. І, за великим рахунком, кожен день такої боротьби, утримування величезного українського війська коштує шалених грошей. Будьмо відвертими, протягом цих років значних збільшень податків не відбувалося. Тому сьогодні, коли йдеться про надходження до нашого бюджету позики, яку ми будемо віддавати лише за рахунок репарацій, отриманих від агресора – росії, однозначно повинні ратифікувати цей договір і прийняти ці кошти. Вони надзвичайно необхідні як для того, аби підтримати Збройні Сили України, так і для того, щоб уряд і профільне міністерство змоги здійснити виплати, обіцяні вчителям, медикам та іншим соціальним категоріям українців, які цього негайно потребують.

Також хотів би чітко зазначити, що в цьому меморандумі не йдеться про прийняття якихось податків або зміни щодо оподаткування для нашого мікробізнесу. Ми повинні втримати малий бізнес, не втрачати його в нашій країні. Це надзвичайно важливо. А сьогодні ми ратифікуємо цей меморандум з умовою того, що кошти від наших партнерів надійдуть, а далі будемо розбиратися з усією імплементацією законодавства.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Воронько Олег Євгенович, депутатська група «Відновлення України». Потім – Колтунович і Гетманцев по 1 хвилині. А, ще фракція «Голос». Виступатиме Юлія Сірко, так?

ВОРОНЬКО О.Є., член Комітету Верховної Ради України з питань фінансів, податкової та митної політики (одномандатний виборчий округ № 103, Кіровоградська область, політична партія «Слуга народу»). Доброго ранку, шановні...

БУРМІЧ А.П., член Комітету Верховної Ради України з питань антикорупційної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Опозиційна платформа – За життя»). Шановні колеги, ця ратифікація нам не просто потрібна – вона безальтернативна. Ми знаємо, яка сьогодні ситуація з державним бюджетом і з фінансуванням армії. Ця ратифікація тільки в цьому році дасть нам 28 мільярдів євро на армію і 16 мільярдів євро на підтримку наших фінансових установ. Одразу після того, як тут проголосуємо, ми отримаємо 3,2 мільярда євро. Це нам дуже необхідно. Побоювання, викладені в умовах ратифікації, щодо реформ, податків і таке інше, вони в нас закладені уже давно у співпраці та обов'язках перед вступом до ЄС. Цього не треба боятися. Коли ми їх будемо приймати, будемо виходити із наших національних українських інтересів. Треба стояти на тому, що ці 90 мільярдів євро ми давно вже заслужили кров'ю і сльозами, подвигами наших героїв, захистом інтересів України і Європейського Союзу, на чому європейці завжди наголошують, кажуть, що Україна захищає і їхні цінності також. Хто не вірить і не знає, відвідайте кладовища у місті Києві чи в будь-якому місті, селі України, побачите, якою ціною ми платимо за те, що сьогодні стоїмо на фронті і тримаємо його. Тому ці 90 мільярдів євро треба отримати. Маємо ратифікувати угоду, підкреслити ще раз, що ми стоїмо разом з європейцями, що вони з нами, показати це всьому світу.

Група «Відновлення України» підтримує ратифікацію, буде голосувати за. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Колтунович Олександр Сергійович. Будь ласка, 1 хвилина. Потім – Гетманцев і Сірко по 1 хвилині, і будемо голосувати.

Прошу запросити народних депутатів до залу.

КОЛТУНОВИЧ О.С. Дякую, пане Голово. Додаткові 90 мільярдів євро на два роки на покриття дефіциту бюджету. Багато це чи мало? З 2022 року ми вже отримали від партнерів в бюджет 175 мільярдів доларів. Тобто розуміємо розбіг цих цифр, розуміємо, що ми тут надто не злітаємо. Це перший момент.

Другий момент. Те, про що я вже казав, за нинішньої економічної політики ми все одно завуальовано виведемо ці кошти нашим імпортерам. Від'ємне сальдо торговельного балансу наразі – мінус 20 мільярдів доларів, за рік буде мінус 60 мільярдів доларів. Тобто так чи інакше, ми ці кошти віддамо знову туди, звідки вони й прийшли.

І третій момент. Хочу звернути вашу увагу на ризики, які є в економіці і фінансовій сфері, насамперед в Європейському Союзі. Тому що в подальшому нинішньому Міністерству фінансів прийдеться диверсифікувати додаткові

бюджетні надходження, але вже не з Європейського Союзу, зважаючи на суттєве погіршення економічної та енергетичної ситуації в ЄС. Але це вже зовсім інша історія.

Дякую за увагу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Данило Олександрович Гетманцев, фракція «Слуга народу». Будь ласка.

ГЕТМАНЦЕВ Д.О., голова Комітету Верховної Ради України з питань фінансів, податкової та митної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Шановні друзі! Я хочу подякувати Президенту України, Прем'єр-міністру і міністру фінансів за те, що було зроблено ними і всіма тими, хто був причетний, для укладення цієї угоди, яка врятує Україну. Вона дає нам можливість прожити фінансово два роки.

Також дякую і нашим європейським партнерам, адже це гроші європейських платників податків. Тому угода містить вимоги не уряду, а наших європейських партнерів до нас щодо виключення тих чи інших пільг, яких немає в Європі, за рахунок чого збираються ці 90 мільярдів, які наші європейські партнери спрямовують нам на надпільгових умовах.

Дякую. Прошу підтримати цю угоду.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

І завершальний виступ. Юлія Сірко. Будь ласка.

Шановні колеги, після цього голосуємо.

Будь ласка, Юліє.

СІРКО Ю.Л., перший заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань транспорту та інфраструктури (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Голос»). Шановні колеги! Безумовно, угоду треба ратифікувати, бо іншого варіанта у нас як країни немає. 90 мільярдів – це те, що врятує нас і в цьому, і в наступному роках, що росіяни всіма можливостями гальмували це отримання. Давайте подивимося, що в угоді.

В угоді є і скасування пільгових посилок, і ПДВ для ФОПів, і новий Митний кодекс. Є багато всіх зобов'язань, які Україна взяла не тільки в рамках цього меморандуму, а й інших меморандумів. Але головне, ця угода діє до 1 грудня 2027 року. Якщо ви не встигнете прийняти всі закони, 90 мільярдів євро згорять. Тому, правляча партіє, будь ласка, напружтеся. Якщо ви хочете отримати ці 90 мільярдів євро, треба працювати дуже активно, прийняти все, що ви і ваш уряд наобіцяли, до 1 грудня 2027 року.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Шановні колеги, обговорення завершено. Переходимо до... (Шум у залі).

Шановні колеги, з мотивів виступає та фракція, яка не виступала. Ваша фракція виступала. Ще раз, з мотивів виступає фракція, яка не виступала, до 1 хвилини. Шановні колеги, займіть свої місця.

Шановні колеги, ставлю на голосування пропозицію... *(Шум у залі)*. Я розумію. Ще раз кажу... *(Шум у залі)*. Я не можу зрозуміти, ви з мотивів вимагаєте? Я вам пояснюю, з мотивів може взяти слово фракція, яка не виступала. Ваша фракція виступала.

Шановні колеги, ставлю на голосування пропозицію про прийняття... *(Шум у залі)*.

З процедури? З процедури дам 1 хвилину, але тільки з процедури. Будь ласка.

КЛИМПУШ-ЦИНЦАДЗЕ І.О. Дякую. Якщо це з процедури, хочу звернути увагу всієї Верховної Ради України на брутальне порушення нами Регламенту під час голосування за цей дійсно критично важливий для України документ. Ми з вами голосуємо за той документ, частина якого не вимагає ратифікації.

Угода про Позику вимагає ратифікації, а Меморандум про взаєморозуміння прикріпили для того, щоб перекласти відповідальність уряду на парламент. Враховуйте це, колеги, коли будете голосувати і виконувати ті завдання, які ви зараз на себе візьмете.

Угоду ми, безумовно, підтримуємо, а оту ганьбу з тим меморандумом будемо з вами ще багато опрацьовувати в цьому залі.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, переходимо до ухвалення рішення. Прошу народних депутатів зайняти свої місця.

Ставлю на голосування пропозицію про прийняття проєкту Закону «Про ратифікацію Угоди про Позику на підтримку України між Україною як Позичальником та Національним банком України як Агентом Позичальника і Європейським Союзом, представленим Європейською Комісією, як Кредитором та Меморандуму про взаєморозуміння між Україною як Позичальником та Європейським Союзом як Кредитором (щодо отримання Україною макрофінансової допомоги в рамках Позики на підтримку України)» ([№ 0376](#)) за основу та в цілому з необхідними техніко-юридичними правками. Прошу народних депутатів голосувати.

«За» – 298.

Рішення прийнято.

Покажіть по фракціях і групах.

Веде засідання Перший заступник Голови Верховної Ради України **КОРНІЄНКО О.С.**

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, ставлю на голосування пропозицію доручити Голові Верховної Ради України невідкладно підписати щойно

прийнятий Верховною Радою України закон (проект № 0376) та негайно направити його Президентові України на підпис. Прошу голосувати.

«За» – 276.

Рішення прийнято.

Веде засідання Голова Верховної Ради України

СТЕФАНЧУК Р.О.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, шановні колеги.

Геращенко – з процедури. Будь ласка, 1 хвилина. Тільки з процедури.

Шановні колеги, прошу не розходитися.

ГЕРАЩЕНКО І.В. Шановні українці, представник фракції «Слуга народу» пропонував, щоб тим, хто не проголосував за...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Що у вас з процедури?

ГЕРАЩЕНКО І.В. ...життєво необхідну угоду, квитки на Західну Україну.

ГОЛОВУЮЧИЙ. З процедури.

ГЕРАЩЕНКО І.В. Лише 198 «слуг» дали свої голоси за угоду.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Шановні колеги, переходимо до наступного питання.

Вашій увазі пропонується проект Закону «Про внесення змін до Закону України «Про Державний бюджет України на 2026 рік» щодо фінансового забезпечення сектору безпеки і оборони» ([№ 15224](#)) та альтернативні до нього законопроекти [№ 15224-1](#), [№ 15224-2](#), [№ 15224-3](#), [№ 15224-4](#), [№ 15224-5](#), [№ 15224-6](#).

Колеги, займіть свої місця, бо наступне голосування потребує 226 голосів.

Ставлю на голосування пропозицію про включення до порядку денного сесії основного проекту закону та альтернативних до нього. Прошу народних депутатів голосувати. Голосуємо!

«За» – 265.

Рішення прийнято.

Ставлю на голосування пропозицію відповідно до рішення головного комітету про визначення невідкладним законопроект № 15224 та альтернативні до нього. Прошу народних депутатів голосувати.

«За» – 245.

Рішення прийнято.

Ставлю на голосування пропозицію про розгляд цих законопроектів за скороченою процедурою. Прошу голосувати.

«За» – 226.

Рішення прийнято.

Шановні колеги, є пропозиція без обговорення? Я жартую.

На трибуну запрошую міністра фінансів України Марченка Сергія Михайловича. Будь ласка, до 2 хвилин.

МАРЧЕНКО С.М. Шановний Руслане Олексійовичу! Шановні народні депутати! В продовження попереднього розгляду питання хочу подякувати за підтримку ратифікації Угоди і Меморандуму з Європейським Союзом. Далі є можливість обговорити бюджет, тому що це стосується безпосередньо попередньо прийнятого рішення.

Що передбачається? Передбачається розподіл 45 мільярдів євро, які будуть спрямовані на: сектор безпеки і оборони – 31,8 мільярда євро, бюджетну підтримку – 13,2 мільярда євро.

Основні положення. Ми збільшуємо видатки державного бюджету: на національну безпеку і оборону – 1 трильйон 560 мільярдів гривень, на розвиток озброєння – 1 трильйон 371 мільярд гривень, на грошове забезпечення – 174 мільярди гривень, і створюємо додатковий резерв для оборонного сектору.

Крім того, у законопроекті враховано зарахування військового ПДФО у повному обсязі до спеціального фонду і спрямування на забезпечення потреб Збройних Сил України.

За пропозицією Міноборони спрямовано надходження від вивізного мита на товари військового призначення на розвиток оборонно-промислового комплексу та виготовлення продукції оборонного призначення.

Також передбачені видатки в обсязі 40 мільярдів гривень для реалізації комплексних планів стійкості регіонів. Збільшено резервний фонд на 40 мільярдів гривень з метою забезпечення фінансування в умовах воєнного стану непередбачених заходів, зокрема пов'язаних з ліквідацією наслідків надзвичайних ситуацій, спричинених збройною агресією.

Для покриття зазначених видатків пропонується: збільшити доходи державного бюджету на 2 трильйони 291 мільярд гривень за рахунок надходження від Європейського Союзу, додаткових надходжень у сумі 47,7 мільярда гривень у рамках виконання Плану України, скорочення видатків на загальну суму 276 мільйонів гривень, що дало можливість скоротити дефіцит держбюджету до 12,1 відсотка ВВП.

Прохання підтримати. Дякую за увагу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Запрошую до слова автора альтернативного законопроекту № 15224-1 Железняка Ярослава Івановича.

Будь ласка, Ярославе Івановичу, до 2 хвилин.

ЖЕЛЕЗНЯК Я.І., перший заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань фінансів, податкової та митної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Голос»). Шановні колеги, звучить грандіозно: 1,5 трильйона гривень на оборону! Єдине, є буквально декілька вад. Щойно ви почули міністра фінансів, який говорив, що додається 170 мільярдів гривень на військове забезпечення, перекладаю, на зарплати. Але є одна проблема: згідно з даними Рахункової палати, щоб заплатити хоча б на рівні 2025 року, треба 365 мільярдів гривень. Для тих, у кого зараз математика не сходиться, скажу простіше: в цих змінах до бюджету закладено нуль гривень на підвищення зарплат військовим. Це залишається в інстаграмі, пресрелізах, а військові, якщо приймемо ці зміни, не отримають більше.

Більше того, під пафосним збільшенням бюджету війни ви цими змінами забираєте 40 мільярдів гривень, і не просто забираєте, а забираєте з військових програм по закупівлі військового озброєння Міністерства оборони, і переносите їх до резервного фонду, який теоретично мав би йти на критичну інфраструктуру, захист наших об'єктів, на те, на що необхідно терміново виділяти кошти. Проте в цьому законопроекті залишається можливість спрямовувати кошти з резервного фонду на кешбек, марафон, «єБак» та інші забаганки Президента.

Саме тому у своєму альтернативному законопроекті ми пропонуємо все це змінити, зробити нарешті правильно, щоб це справді був бюджет оборони, а не бюджет чергового спонсорства популізму.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Запрошується до слова автор альтернативного законопроекту № 15224-2 народний депутат Разумков Дмитро Олександрович.

Будь ласка, Дмитре Олександровичу. Потім – Демченко.

РАЗУМКОВ Д.О., народний депутат України (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Добрий день, колеги! Ну що, нагналися? Ви ж у 2025 році вже приймали бюджет на 2026 рік. Вам казали, що там немає грошей. Зараз ви розповідаєте, що зробили величезне досягнення – піднімаєте зарплати військовим. Це неправда, жодного підняття зарплат військовим в цих змінах до бюджету немає.

Тому ми в нашому альтернативному проекті пропонуємо виділити додатково 26 мільярдів гривень на виплату 1 мільйона під час підписання першого контракту для наших захисників. Є відповідний наш законопроект, він блокується комітетом, який очолює Завітневич. Цей комітет мав би опікуватися питаннями національної безпеки, але не опікується.

Далі. Питання, пов'язані з підняттям зарплати вчителям. Усі тут обіцяли, представники монобільшості аж із штанців вистрибували, розповідали, що виконаємо норму закону: вчителі будуть отримувати три мінімалки. Хороша

ідея. Ми також це підтримували і голосували. А що з вашими обіцянками? Прострочилися, попсувалися? Немає зарплати вчителям на рівні закону, як це передбачено. Наш альтернативний законопроект це передбачає.

Наступне. Підняття зарплати медикам. Ми зараз дограємося на фоні тих заяв, які лунають, про їхнє розбронювання, що вони зберуться і поїдуть з цієї держави, і лікуватися будемо методами народними або Вероніки Феншуй.

Наступне. Ви хочете забрати гроші у сил безпеки і оборони (закупівля озброєння для наших захисників) і переспрямувати їх на єдині програми а-ля «Вовина тисяча», «єБак», «три тисячі кілометрів по шпалах» і тому подібні історії. Давайте закінчувати з цим популізмом, давайте ці кошти зберемо і спрямуємо на потреби людей, на підняття пенсій, виплати нашим захисникам, вчителям, медикам – тим, хто сьогодні дійсно працює на державу, на допомогу бізнесу, який ви сьогоднішніми податками намагаєтеся просто знищити, що, на жаль, вам вдається.

ГОЛОВУЮЧИЙ. До слова запрошується автор альтернативного законопроекту № 15224-3 народний депутат Демченко Сергій Олексійович. Далі – Порошенко.

ДЕМЧЕНКО С.О., член Комітету Верховної Ради України з питань правової політики (одномандатний виборчий округ № 29, Дніпропетровська область, політична партія «Слуга народу»). Колеги, добрий день! У назві основного законопроект зазначено: щодо фінансового забезпечення сектору безпеки та оборони. Гарний законопроект, правильний, але ми не можемо казати про забезпечення сектору безпеки і оборони без виплати боргів, які існують з 2022 року, перед представниками сектору безпеки і оборони.

Про що йдеться? У 2022 році, коли ворог зайшов на територію нашої держави, намагаючись повністю її окупувати, він змусив наших громадян, які мали бажання, добровільно піти на фронт. Серед них були і працівники сектору безпеки й оборони, зокрема Служби судової охорони – близько 4 тисяч осіб, яким держава в 2022 році пообіцяла зробити доплати. Але цього не відбулося, оскільки в бюджет не були закладені відповідні кошти. Досі ця заборгованість існує. Із цих 4 тисяч осіб на сьогодні близько 1 тисячі перебувають безпосередньо на фронті, а близько 100 осіб – загиблі, не дочекалися доплат. То мають і всі інші не дочекатися? Державі має бути соромно. Ці особи добровільно пішли захищати державу, і держава добровільно пообіцяла, але добровільно чомусь не виконує свою обіцянку. Ганебно під час війни ці обіцянки не виконувати.

В альтернативному законопроекті ми пропонуємо додати ці кошти безпосередньо на закриття цього боргу. Це менше однієї тисячної від загальної суми, яка пропонується в цих змінах до бюджету. Будь ласка, давайте проголосуємо, знайдемо ці кошти, і нам не буде соромно перед громадянами, які

захищають нас, нашу державу, перед родичами тих, які, на жаль, не дочекалися цих коштів.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. До слова запрошується автор альтернативного законопроекту № 15224-4 народний депутат Порошенко Петро Олексійович. Далі – Тимошенко.

ПОРОШЕНКО П.О., *член Комітету Верховної Ради України з питань інтеграції України до Європейського Союзу (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Європейська солідарність»).* Шановні колеги, ніч проти неділі була однією із найстрашніших ночей у Києві. Понад 50 лише ракет. О 8-й ранку я об'їхав місця влучень – від Лук'янівки до Подолу, а вже вдень ми чули голоси клятви, що кожна копійка української казни буде використана лише на Збройні Сили, лише на протиповітряну оборону. Але цей запал кудись зник, як тільки ми побачили проєкт закону про внесення змін до держбюджету, підготовлений цим урядом. Він захищає не українське небо, а приземлені інтереси влади. На жодну голову не можна натягнути вилучення з бюджету Міністерства оборони 40 мільярдів, які були спрямовані на закупівлю озброєння. Більшість депутатів не могла повірити в це. Але це їм не перешкоджає зараз спробувати підтримати ці зміни.

Наголошую, ми внесли альтернативний законопроект, в якому ми пропонуємо:

Перше. Руки геть від 40 мільярдів гривень на озброєння.

Друге. Кошти резервного фонду тільки і виключно на подолання катастроф та наслідків російських ударів.

Третє. Виконайте хоча б обіцянку Президента: підвищення грошового забезпечення військовим Збройних Сил від 250 до 400 тисяч гривень.

Четверте. Ми не проти підвищення виплат службовцям СБУ і Нацгвардії, але тільки тим, хто на фронті.

П'яте. Збільшення частини ПДФО. Слід визначитися: ми фінансуємо армію чи ваші політичні забаганки, ППО чи кешбек, перемогу чи ваш піар.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Тимошенко Юлія Володимирівна. Будь ласка. Потім – Микиша.

ТИМОШЕНКО Ю.В. Фракція «Батьківщина». Наша команда подала альтернативний законопроект № 15224-5 про внесення змін до Державного бюджету України на 2026 рік. І я хочу розпочати не з видатків, а з доходів, тому що, якщо у нас є додаткові доходи, які ми можемо спрямувати на життя країни, життя людей, на нашу оборону, нашу армію, безумовно, ці ресурси треба задіяти.

Наголошую, за жодні зміни до держбюджету ми не проголосуємо, поки в бюджеті залишатиметься 174 мільярди гривень живих податкових коштів, які держбюджет спрямовує Національному банку, який потім запозичує кошти комерційним банкам, перекачує їм ці гроші. Вдумайтеся, 174 мільярди гривень на корупційні оборудки! Це перше.

Друге. Безумовно, ніхто в країні не має права отримувати заробітну плату більшу, ніж наші воїни на передовій. Хто дав право платити сьогодні всім грантовим шахраям по країні 300, 400, 500 тисяч, до мільйона гривень заробітної плати в місяць? Хто дав право будь-кому в країні отримувати більше, ніж отримують наші воїни на передовій? Ми пропонуємо скоротити всі заробітні плати, які більші за зарплати наших військових, які віддають життя за Україну. Ми пропонуємо спрямувати ці гроші на оборону, підвищення грошового забезпечення військових, на пенсії, заробітні плати лікарів і вчителів. Ось, куди потрібно спрямовувати гроші.

Ми голосуємо тільки за наш законопроект про внесення змін до держбюджету.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Микиша Дмитро Сергійович. Будь ласка.

МИКИША Д.С., *член Комітету Верховної Ради України з питань організації державної влади, місцевого самоврядування, регіонального розвитку та містобудування (одномандатний виборчий округ № 181, Харківська область, політична партія «Слуга народу»).* Друзі, черговий законопроект, чергові зміни до державного бюджету, і чергові обіцянки про те, що буде добре для наших військових. Ну, ви знаєте, віри вже давним-давно немає. Ще під час розгляду проекту Закону «Про Державний бюджет України на 2026 рік» наша команда запитувала: чи все пораховано, чи все є для наших військовослужбовців? Так, все добре, все буде, там трохи щось дістанемо, і все буде просто «отлічно», як-то кажуть.

Але ні, віри вже давно немає. Дивимося на зміни до Державного бюджету України на 2026 рік, і що бачимо? Даваймо поговоримо про 40 мільярдів гривень резервного фонду. Резервний фонд – це начебто той фонд, з якого кошти спрямовуються на екстрені, надзвичайні ситуації, на програми відповідних структурних, інституційних підрозділів і таке інше. А насправді ці гроші йдуть куди? По-перше, на кешбек, роздаємо гроші, по-друге, в принципі це роздача всіх грошей. Вибачте, це що, підтримка армії? Тобто, коли маємо допомагати армії, саме через такі речі цього не відбувається, і віри цьому немає.

Мій законопроект № 15224-6 про те, як робити правильні речі, як має фінансуватися підтримка сил безпеки і оборони, на що мають йти відсотки, як це повинно відбуватися. Саме так має бути, а не закладатися на свої незрозумілі програми, насправді на гречку 3.0.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Запрошую до слова від комітету Забуранну Лесю Валентинівну.

ЗАБУРАННА Л.В., *заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань бюджету (одномандатний виборчий округ № 216, м. Київ, політична партія «Слуга народу»).* Шановні колеги, у Комітеті з питань бюджету опрацьовані урядовий законопроект № 15224 та альтернативні до нього законопроекти про зміни до Державного бюджету України на поточний рік щодо фінансового забезпечення сектору безпеки і оборони. Урядом пропонується врегулювати передусім особливості включення до Державного бюджету України на 2026 рік відповідної фінансової допомоги від Європейського Союзу, цільове спрямування військового збору та ввізного мита на товари військового призначення і подвійного використання, грошове забезпечення військовослужбовців, закупівлю і оновлення озброєння, збільшення видатків державного бюджету на сектор нацбезпеки і оборони на 1,56 трильйона гривень, передбачити 40 мільярдів гривень на реалізацію комплексних планів стійкості регіонів і окремих міст та збільшення резервного фонду на 40 мільярдів гривень. Усі ці питання є критично важливими сьогодні, оскільки стосуються як обороноздатності, так і підготовки регіонів до наступного опалювального сезону.

За підсумками розгляду цього питання комітет рекомендує Верховній Раді України включити зазначені законопроекти до порядку денного сесії, визначивши урядовий законопроект невідкладним, та за результатами розгляду зазначених законопроектів у першому читанні законопроект № 15224 прийняти за основу, доручивши комітету доопрацювати його до другого читання за скороченою процедурою. Прошу підтримати рішення комітету.

Дякую за увагу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую вам.

Шановні колеги, прошу представників фракцій і груп записатися на виступи в обговоренні: два – за, два – проти.

Лопушанський Андрій Ярославович, фракція «Європейська солідарність».

ЛОПУШАНСЬКИЙ А.Я., *заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань бюджету (одномандатний виборчий округ № 125, Львівська область, самовисуванець).* Прошу передати слово Ніні Петрівні.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ніна Петрівна Южаніна.

ЮЖАНИНА Н.П., *член Комітету Верховної Ради України з питань фінансів, податкової та митної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Європейська солідарність»).* Шановні українці, колеги! Для нашої фракції робота над

бюджетом, змінами до бюджету завжди була пріоритетною. Саме тому ми читаємо не тільки пояснювальну записку і довіряємо слову, яке було сказано на засіданнях і комітету, і підкомітету, а ще й дивимось всі додатки. Саме в Додатку 3 цього разу ми знайшли оцю перекидку 40 мільярдів гривень з Міністерства оборони, з придбання зброї, на кешбек. Чому кешбек? Ми вже 10 разів говорили представникам Мінфіну: будь ласка, зробіть чіткими напрями використання резервного фонду, і тоді його не будуть називати видатками на кешбек. А так, оскільки ви дозволяєте, вчора навіть в мінус пішли по сумах з резервного фонду, щоб задовольнити чиїсь прохання.

Тому абсолютно очевидно, працюючи над бюджетом, ми дали всі пропозиції, які реально треба врахувати, при тому абсолютно чітко розподілили кошти, які сьогодні треба розподілити на Міністерство оборони за спеціальним кодом відповідно до ратифікованої щойно репараційної угоди на 90 мільярдів євро. Вважаємо, якби ви всі забули цю політичну складову і прочитали наш проєкт закону, ви його точно підтримали б, бо в ньому немає популізму, є чітке дотримання бюджетної дисципліни і збільшення видатків виключно на оборону. Це наш пріоритет і ваш також.

Тому прошу не підтримувати основний проєкт закону, а підтримати наш альтернативний проєкт. Фракція «Європейська солідарність» не буде підтримувати проєкт закону, поданий Мінфіном, бо він не відповідає тим цілям, які стоять сьогодні перед державою.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Михайлюк Галина Олегівна, фракція «Слуга народу».

МИХАЙЛЮК Г.О., *заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань правоохоронної діяльності (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»).* Прошу передати слово Анні Пуртовій.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Анна Пуртова. Будь ласка.

ПУРТОВА А.А., *заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань бюджету (одномандатний виборчий округ № 221, м. Київ, політична партія «Слуга народу»).* Шановні колеги, сьогодні ми переглядаємо бюджет, переглядаємо важливі статті щодо фінансування сектору нацбезпеки та оборони. Видатки державного бюджету збільшуються на 1,64 трильйона гривень, із яких 1,56 трильйона гривень спрямовується на сектор нацбезпеки та оборони на різні статті. Можна говорити що завгодно і скільки завгодно про фінансування різних структур, служб, державних установ і організацій, а я пропоную вам відкрити стрічку новин за останні місяці. Про яку іншу державну установу ви прочитаєте такі новини: СБУ знищила систему ППО росії, СБУ вразила декілька бойових літаків стратегічної авіації росії за один день, СБУ вразила завод постачальника напівпровідників, СБУ знешкодила корегувальника, який наводив ракети на

Київ? У мене особисто немає питань щодо збільшення бюджету для Служби безпеки України. І якщо ви хочете більше заголовків про те, де вони щось знищують, а тут захищають, голосуйте за зміни до бюджету.

Інше, про що варто проговорити, – Національна гвардія України. Це військовослужбовці, які не просто тренуються, щоб розганяти протести, а солдати, офіцери, які наразі воюють на найважчих ділянках фронту. Знову-таки відкриваємо стрічку новин: центр спецпризначення «Омега» за квітень знищив 250 цілей противника, бригада «Хартія» знищила тисячу окупантів за місяць, бригада «Азов» знищила 16 квадроциклів окупанта. Це лише декілька новин про корпуси Національної гвардії. Але є ще поліцейські, які беруть участь у бойових діях, співробітники МВС, прикордонники, звісно, Збройні Сили України, Головне управління розвідки, Сили спеціальних операцій, яких я вітаю з учорашнім професійним святом, – вони всі наближають мир. Будемо ще більше читати в новинах про успіхи наших сил оборони, але для цього потрібно збільшити фінансування наших захисників та захисниць.

Голосуємо зеленою кнопкою, підтримуємо зміни до бюджету.

Слава Україні! Слава силам оборони!

ГОЛОВУЮЧИЙ. Воронько Олег Євгенійович, депутатська група «Відновлення України». Будь ласка.

ВОРОНЬКО О.Є. Доброго ранку, шановні! Пане Голово, прошу передати слово колезі Гнатенку Валерію.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Валерій Гнатенко. Будь ласка.

ГНАТЕНКО В.С., *член Комітету Верховної Ради України з питань бюджету (одномандатний виборчий округ № 49, Донецька область, політична партія «Опозиційна платформа – За життя»).* Шановні колеги, розглядаємо дійсно важливі зміни до цього річного бюджету, дохідна частина зростає приблизно на 2,3 трильйона гривень. Серце цього законопроекту – безпрецедентне нарощування оборонних асигнувань. Найголовніше – для Міністерства оборони передбачено понад 1,5 трильйона гривень додаткових ресурсів. Ключова новація – окрема бюджетна програма обсягом приблизно 1,4 трильйона гривень, кошти якої акумулюються надходженням від Європейського Союзу і спрямовуються на реальне переозброєння. Паралельно зростають ресурси для прикордонників, Нацгвардії, СБУ та інших структур.

Особливої уваги заслуговує механізм військового збору. Від 1 липня він повністю акумулюватиметься в спеціальному фонді та використовуватиметься виключно для виплат бійцям.

Ще один принциповий елемент – 40 мільярдів гривень на регіональні програми стійкості, які теж дуже важливі на зараз. Ми знаємо, без стабільного тилу, навіть найпотужніша армія досягне вирішального результату.

Депутатська група «Відновлення України» підтримує даний законопроект. Закликаємо до консолідованої позиції щодо цього рішення.

Дякую за увагу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Колтунович Олександр Сергійович, депутатська група «Платформа за життя та мир». Будь ласка.

КОЛТУНОВИЧ О.С. Дякую, шановний пане Голово. Шановні колеги, наша депутатська група підтримує внесення змін до Закону України «Про Державний бюджет України на 2026 рік», зокрема стосовно збільшення видатків на сектор національної безпеки і оборони на 1 трильйон 560 мільярдів гривень. Це досить серйозні цифри, це суттєве збільшення загалом бюджету за різними сферами.

Зважаючи на те, що проект закону буде доопрацьовуватися між першим та другим читаннями, ми просимо врахувати збільшення видатків на медичну галузь, сектор освіти, бо заробітні плати лікарів і вчителів є одними із найнижчих, якщо брати в розрізі усіх спеціальностей по країні. Тому, щоб унеможливити відтік медичних і освітніх кадрів, необхідно врахувати збільшення заробітних плат.

Зауважуємо, не так уже й далеко опалювальний сезон, і треба врахувати заборгованість з різниці в тарифах, яка виникла між НАК «Нафтогаз України» і містами, щоб більш коректно перейти до опалювального сезону, дати їм можливість вирішити нагальні питання, які в них є.

Загалом хочу звернути увагу, що нинішня кредитно-бюджетна модель залишається, вона не змінюється, бюджет України й надалі залежний від кредитних ресурсів, зовнішнього фінансування. Безумовно, це має значні ризики для проходження бюджетного періоду. Але таким уже зверстали нам його, така економічно-фінансова модель у країні, в тому числі й бюджетна.

Зважаючи на те, що буде доопрацювання цих змін, в пріоритеті мають бути і соціально орієнтовані, оскільки на фоні значної інфляції, яка є, девальвації національної грошової одиниці, ми бачимо, як девальвуються не тільки доходи населення, а й рівень життя. Тому необхідно їх також проіндексувати.

Дякую за увагу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую вам.

Шановні колеги, у нас залишилися ще виступи по 1 хвилині – Железняк, Молоток і Тимошенко, і після цього голосуємо.

Шановні колеги, за 3 хвилини голосування, прошу зайняти свої місця.

Железняк Ярослав Іванович. Будь ласка.

ЖЕЛЕЗНЯК Я.І. Брехня в бюджеті – це погано. Брехня в військовому бюджеті – це злочинно. Коли ви закладаєте дефіцит у мінус 180 мільярдів, це

означає, що підвищення зарплат військовим в цих змінах до бюджету не буде. Коли міністр фінансів каже, що резервний фонд треба для надзвичайних ситуацій, то давайте скажемо відверто: падіння рейтингу Президента від корупційних скандалів – це не надзвичайна ситуація, і вирішуватись вона має точно не за рахунок платників податків. Коли ви говорите про збільшення зарплат військовим, то це не тилові працівники СБУ. Повірте, вони кришуванням на кол-центрах і телеграмах давно собі зарплати збільшили. Цей бюджет – це профанація, це бронежилет, тільки з картону. Він виглядає солідно і звучить солідно, але на першому прострілі показує всі свої вади. Саме тому треба приймати альтернативні варіанти, і нарешті...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Молоток, депутатська група «Партія «За майбутнє», потім – Тимошенко, фракція «Батьківщина», і після цього голосуємо.

МОЛОТОК І.Ф., *заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань бюджету (одномандатний виборчий округ № 160, Сумська область, самовисуванець).* Сумщина. Шановні колеги! Шановний головуєчий! Сьогодні ми розглядаємо дуже важливий проєкт закону № 15224. Депутатська група «Партія «За майбутнє» підтримуватиме цей законопроєкт. Ідеться не просто про чергові зміни до бюджету, а про зміцнення обороноздатності, підтримку української армії, прифронтових громад.

Пропонується збільшити видатки державного бюджету на 1 трильйон 640 мільярдів гривень. Основне джерело фінансування – це позика Європейського Союзу, повернення якої можливе у випадку отримання Україною репарацій від росії. Дуже важливо, що ці кошти будуть спрямовані на додаткове фінансування Нацгвардії, прикордонників, СБУ, ГУР, Держспецзв'язку, структури сектору оборони. І давайте будемо чесними, грошове забезпечення...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Шановні колеги, і завершальний виступ – Тимошенко Юлія Володимирівна. Після цього виступу ми голосуємо за законопроєкт. Я прошу народних депутатів зайняти свої місця. Колеги, будь ласка, займіть свої місця. Ми будемо голосувати за зміни до бюджету, які вкрай необхідні для українських Збройних Сил.

Будь ласка, Юліє Володимирівно, 1 хвилина. Після цього голосуємо.

ТИМОШЕНКО Ю.В. Я закликаю зал проголосувати за альтернативний законопроєкт про зміни до бюджету фракції «Батьківщина», де зберігаються всі видатки на Збройні Сили України, на оборону країни, які є в основному проєкті. Водночас в держбюджеті, за яким живе країна, ми знайшли і пропонуємо для перерозподілу майже 0,5 трильйона гривень, які використовуються не за призначенням, не для оборони, а на корупцію, інші невідомі цілі. Саме тому ми пропонуємо прийняти наші зміни до бюджету, щоб підвищити грошове

забезпечення всіх військових, без цього голосувати не можна, це по-перше, а по-друге, припинити геноцид пенсіонерів, освітян, медиків, яким платиться менше мінімального прожиткового рівня. Пенсіонери мають отримувати пенсію в розмірі 7 тисяч 591 гривня, а не 2 тисячі 500 гривень. Це геноцид.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Шановні колеги, переходимо до ухвалення рішення. Прошу народних депутатів зайняти свої місця і приготуватися до голосування. Нагадую, ми зараз будемо голосувати тільки за основу. Я дуже прошу підтримати цей законопроект за основу. Далі у вас буде можливість подати всі свої пропозиції. Але процес треба запустити сьогодні, щоб мати можливість своєчасно забезпечити фінансування Збройних Сил.

Шановні колеги, будь ласка, займіть свої місця, переходимо до ухвалення рішення.

Ставлю на голосування пропозицію про прийняття проекту Закону «Про внесення змін до Закону України «Про Державний бюджет України на 2026 рік» щодо фінансового забезпечення сектору безпеки і оборони» ([№ 15224](#)) за основу.

Готові голосувати? Прошу народних депутатів голосувати.

«За» – 240.

Рішення прийнято.

Покажіть по фракціях і групах

Дякую, колеги.

Шановні колеги, наступний законопроект, ми домовлялися розглядати без обговорення... (*Шум у залі*). А, є ще пропозиція щодо скорочення строку подання пропозицій, так?

Ставлю на голосування пропозицію комітету про скорочення наполовину строку подання пропозицій і поправок для підготовки до другого читання проекту Закону «Про внесення змін до Закону України «Про Державний бюджет України на 2026 рік» щодо фінансового забезпечення сектору безпеки і оборони» ([№ 15224](#)). Прошу народних депутатів голосувати.

«За» – 231.

Рішення прийнято.

Покажіть по фракціях і групах.

Шановні колеги, наступний проект Закону «Про внесення змін до Податкового кодексу України щодо звільнення від оподаткування податком на додану вартість операцій з постачання наземних роботизованих комплексів» ([№ 15259](#)). Ми домовлялися розглянути це питання без обговорення.

Ставлю на голосування пропозицію про включення цього проєкту закону до порядку денного сесії. Прошу голосувати.

«За» – 287.

Рішення прийнято.

Ставлю на голосування пропозицію про визначення невідкладним законопроєкту № 15259 та скорочення строку внесення альтернативних законопроєктів до початку розгляду питання. Треба 226 голосів.

Колеги, прошу голосувати. Ми голосуємо його без обговорення.

«За» – 288.

Рішення прийнято.

Ставлю на голосування пропозицію про прийняття проєкту Закону «Про внесення змін до Податкового кодексу України щодо звільнення від оподаткування податком на додану вартість операцій з постачання наземних роботизованих комплексів» (№ 15259) за основу. Прошу народних депутатів голосувати.

«За» – 293.

Рішення прийнято.

Ставлю на голосування пропозицію про прийняття проєкту Закону «Про внесення змін до Податкового кодексу України щодо звільнення від оподаткування податком на додану вартість операцій з постачання наземних роботизованих комплексів» (№ 15259) в цілому з необхідними техніко-юридичними правками. Прошу народних депутатів голосувати.

«За» – 294.

Рішення прийнято.

Шановні колеги, прошу не розходитись. Є пропозиція... *(Шум у залі)*. Зараз, одну секундочку. Є пропозиція Андрія Вікторовича Мотовиловця, яку він мені озвучував, щодо змінити черговості розгляду питань порядку денного *(Шум у залі)*. А, ви хочете, щоб я поставив на голосування пропозицію про невідкладне підписання прийнятого закону?

Олександр Сергійовичу, будь ласка, поставте на голосування цю пропозицію.

Веде засідання Перший заступник Голови Верховної Ради України **КОРНІЄНКО О.С.**

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, ставлю на голосування пропозицію доручити Голові Верховної Ради України невідкладно підписати щойно прийнятий Верховною Радою України закон (проєкт № 15259) та негайно направити його Президентові України на підпис. Прошу голосувати.

«За» – 273.

Рішення прийнято.

Веде засідання Голова Верховної Ради України
СТЕФАНЧУК Р.О.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, є пропозиція, яку мені перед цим озвучував Андрій Вікторович Мотовиловець, щодо зміни черговості розгляду питань порядку денного, щоб законопроект [№ 0340](#) розглядати сьогодні останнім.

Шановні колеги, ставлю на голосування пропозицію про зміну черговості розгляду питань порядку денного. Прошу голосувати.

«За» – 255.

Рішення прийнято.

Дякую, колеги.

Шановні колеги, наступний проект Закону «Про базову соціальну допомогу» (*Шум у залі*). А, ви хочете з процедури? Давайте з процедури, але тільки з процедури, тому що темп хороший, приймаємо хороші закони.

Костюк. Будь ласка.

КОСТЮК Д.С., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань аграрної та земельної політики (одномандатний виборчий округ № 65, Житомирська область, політична партія «Слуга народу»). Житомирщина. Якраз поки хороший темп, поки ще є в залі народні депутати, бо часто їх потім немає, прошу поставити на голосування пропозицію про зміну черговості розгляду законопроектів, щоб зараз розглянути проект постанови [№ 15083](#) про звіт тимчасової слідчої комісії, яка займалася питаннями можливих розкрадань на оборонці. Уже декілька місяців не можемо його прийняти, хоча всі фракції і групи за. Ми можемо без обговорення його розглянути, не витрачаючи зайвого часу. Це питання нашої оборонки. Прошу зараз поставити на голосування цю пропозицію, бо якщо не поставимо сьогодні, то знову не розглянемо.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Добре. Дивіться, це питання стоїть в порядку денному через дві позиції. Але я зараз поставлю на голосування вашу пропозицію.

Шановні колеги, ставлю на голосування пропозицію про зміну черговості розгляду питань порядку денного. Прошу голосувати. Якщо ні, рухаємося далі.

«За» – 79.

Рішення не прийнято.

Переходимо до розгляду проекту Закону «Про базову соціальну допомогу» ([№ 15094](#)).

Ставлю на голосування пропозицію про включення цього проєкту закону до порядку денного сесії. Прошу голосувати.

Колеги, треба 226 голосів.

«За» – 252.

Рішення прийнято.

Ставлю на голосування пропозицію про розгляд даного питання за скороченою процедурою. Прошу голосувати.

«За» – 216.

Рішення прийнято.

Запрошую до слова голову Комітету з питань соціальної політики та захисту прав ветеранів Галину Миколаївну Третякову.

Будь ласка, Галино Миколаївно, до 4 хвилин, тому що ви і від авторів, і від комітету. Прошу ознайомити нас з рішенням комітету.

ТРЕТЯКОВА Г.М., голова Комітету Верховної Ради України з питань соціальної політики та захисту прав ветеранів (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Шановні колеги, я розумію, що 90 мільярдів євро, може, когось розслабили, наразі йдеться про 860 мільйонів доларів. Прошу звернути увагу на цей законопроект, який, на думку нашого комітету, дозволить адресно надавати соціальну допомогу саме малозабезпеченим. Нагадаю, в угоді з МВФ є про адресність соціальної допомоги (параграф 37). Це частина *Ukraine Facility* і окремий проєкт SPIRIT, який реалізовуватиме Міністерство соціальної політики, сім'ї та єдності. Незважаючи на те, що виконання цього законопроекту потребує близько 50 мільярдів гривень, щоб забезпечити вразливі групи населення, отримання 860 мільйонів доларів, дасть нам можливість надати допомогу малозабезпеченим родинам, а в подальшому ми будемо це планувати в державному бюджеті.

Водночас у цьому законопроекті є не тільки запровадження нової соціальної допомоги, яка не заміщає пенсійне забезпечення, якщо це не соціальна пенсія, а є додатком до тієї пенсії, яку отримують малозабезпечені родини. Додатково до пенсійного забезпечення наші пенсіонери отримують ще базову соціальну допомогу.

Цим законопроектом встановлена базова величина, яку Кабінет Міністрів може змінювати постановами Кабінету Міністрів, але вона не може бути нижчою за прожитковий мінімум (увага!) для працездатної людини. Ви знаєте, у нас є прожитковий мінімум для осіб, які втратили працездатність, і прожитковий мінімум для працездатних (це така у нас недолуга методологія ще з радянських часів), який вищий за прожитковий мінімум для непрацездатних. Таким чином мінімальний розмір цієї величини в законопроекті встановлено на рівні більшої величини ніж для всіх наших пенсіонерів.

Крім цього, норми законопроекту дають можливість укласти тристоронні угоди за участі родини, органу місцевого самоврядування та представників Мінсоцполітики, щоб організовувати конкретні індивідуальні плани.

Колеги, я хочу сказати, що цей законопроект є родиноцентристським, це частина нашої демографічної політики. Раніше ми говорили, що в центр соціальної політики ми ставимо людину, родину, але це не була малозабезпечена родина, ми для них не випрацьовували індивідуальні плани виведення всієї родини з зони складних життєвих обставин. Норми цього законопроекту це пропонують, тобто посилюється адресність.

За результатами розгляду законопроекту наш комітет прийняв рішення рекомендувати Верховній Раді прийняти його за основу.

Колеги, ще раз хочу нагадати, 90 мільярдів євро – це дуже добре, але і прийняття такого закону дозволить отримати додатково 860 мільйонів доларів допомоги в наш державний бюджет. Тому не нехтуйте цифрами, які замалими вони вам не здавалися б на тлі 90 мільярдів євро.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Шановні колеги, прошу представників фракцій і груп записатися на виступи в обговоренні: два – за, два – проти.

Дирдін Максим Євгенович, фракція «Слуга народу». Будь ласка.

ДИРДІН М.Є., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань правової політики (одномандатний виборчий округ № 132, Миколаївська область, політична партія «Слуга народу»). Пане Голово, прошу передати слово Тарасу Тарасенку.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Тарас Тарасенко. Будь ласка.

ТАРАСЕНКО Т.П., заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань соціальної політики та захисту прав ветеранів (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Колеги, війна призводить до важких економічних наслідків для всіх, а особливо для тих, хто і так перебував у важких життєвих обставинах. Ми повинні створювати нові умови, нові підходи для забезпечення адресної допомоги нашим громадянам, сім'ям. Наразі наші захисники, захисниці, весь народ України воює за виживання, воює за дітей, за те, щоб вони зростали в достатку, мали освіту, могли потім передавати свою любов наступним поколінням.

Тому зараз важливо створити і нову систему базової соціальної допомоги, щоб це перестало бути просто соціальною голкою для багатьох наших громадян. Ми всі бачимо, як в країнах Європи багато мігрантів, інших громадян фактично живуть на соціальній допомозі. Треба визнати, що в післявоєнний час ми не можемо собі цього дозволити. Маємо всі працювати на те, щоб відновити

країну та підтримати український народ. Закликаю всіх проголосувати за та доопрацювати цей законопроект до другого читання. Голосуємо зеленою.

ГОЛОВУЮЧИЙ. В'ятрович Володимир Михайлович, фракція «Європейська солідарність».

В'ЯТРОВИЧ В.М., член Комітету Верховної Ради України з питань гуманітарної та інформаційної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Європейська солідарність»). Прошу передати слово Олексію Гончаренку.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Олексій Олексійович Гончаренко.

Колеги з Апарату, подивіться, кажуть, що не працює таймер на трибуні.

ГОНЧАРЕНКО О.О., член Комітету Верховної Ради України з питань бюджету (одномандатний виборчий округ № 137, Одеська область, самовисуванець). Шановні друзі, зараз ми розглядаємо законопроект про соціальну допомогу. Це ключове питання, бо мільйонам українців – і пенсіонерам, і родинам, які виховують дітей з інвалідністю, дуже складно сьогодні. У цілому соціальна допомога – це питання виживання України і українців. Бо я чую, як окремі діячі кажуть: давайте завеземо в Україну мільйони мігрантів – пакистанців, бангладешців, індусів і таке інше, а українці, напевно, стануть метисами і Бог з ними. А я не хочу бути метисом. З усією повагою до всіх націй, хочу, щоб на українській землі щасливо жили насамперед українці. Хто хоче стати метисом, нехай стає. Я хочу, щоб ми допомагали, і сюди залучали людей з окупованих Маріуполя, Сєвєродонецька, щоб не було так, що внутрішньо переміщені особи, які приїжджають сюди, не знаходять тут собі місце, бо воно готується для когось з Бангладешу. Я хочу, щоб тут було місце для тих українців, які виїхали в Європу, але відчують себе українцями і хочуть повернутися, щоб жити тут. А для цього всього потрібна соціальна допомога. Щоб українців було більше, потрібна допомога українським родинам. Замість того, щоб розповідати дурню про метисів і мільйони мігрантів, допоможіть українцям, збережіть українство. Це те, що ми маємо зробити. А хто хоче в Україну, є один класний шлях – контракт із ЗСУ. Воїни нам потрібні, пасажирів – ні.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Поляк Владіслав Миколайович передає слово Вельможному, депутатська група «Довіра». Потім – Цимбалюк, і голосуємо, колеги.

ВЕЛЬМОЖНИЙ С.А., член Комітету Верховної Ради України з питань транспорту та інфраструктури (одномандатний виборчий округ № 112, Луганська область, самовисуванець). Луганщина, депутатська група

«Довіра». Шановні колеги, ми обговорюємо законопроект про базову соціальну допомогу. Це масштабна реформа, але вона не враховує суворо реальність, в якій живуть мільйони внутрішньо переміщених осіб. Держава пропонує нову систему. Для переселенців ця система – це лише продовження катастрофи. Люди, які втратили все через окупацію та обстріли, ризикують втратити останню підтримку держави. Об'єднання допомоги в один пакет знищить цільову підтримку на проживання ВПО, ці гроші підуть на загальні потреби, хоча переселенці мають найбільшу серед усіх громадян проблему: повна відсутність власного даху над головою. Замість автоматичного подовження виплат людей знову змусять штурмувати кабінети соцзахисту. Що ми робимо? Це нове коло пекла для ВПО. Ми не маємо права скорочувати фінансування ціною життя людей.

У разі ухвалення в першому читанні законопроекту я вимагаю його якісного доопрацювання. У тексті мають з'явитися окремі гарантії для переселенців. Допомога на проживання повинна виплачуватися окремо від інших підтримок до закінчення війни та повного розв'язання проблем переселенців. Ми маємо показати, що Україна дбає про своїх громадян не на словах, а на реальних справах.

Дякую всім, хто підтримує переселенців.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Цимбалюк Михайло Михайлович, фракція «Батьківщина».

Юлія Володимирівна Тимошенко. Будь ласка.

ТИМОШЕНКО Ю.В. Фракція «Батьківщина». Судячи з тих позитивних виступів, які були з цієї трибуни, я зрозуміла, що в цьому парламенті читають тільки назви законопроектів. Соціальна базова допомога – вперед голосувати! Та ви хоч почитайте, за що збираєтесь голосувати. Це «адський» законопроект, який взагалі коли-небудь був у цьому залі. Сьогодні існують сотні соціальних допомог, у тому числі адресних, встановлених законами України персонально для кожної людини. Що пропонує цей законопроект? Він пропонує все це перекреслити і рахувати допомогу не на людину, не згідно з діючими законами, а на родину, і причому не більше 3 тисяч 328 гривень на родину, враховуючи комплексні доходи родини, а також майно, яке має ця родина: автомобілі, якісь там хати в селі, що завгодно. Тобто продайте своє майно і закрийте свої потреби. Ви розумієте, що це, я сказала б, абсолютно «адська» революція в системі соціального забезпечення? Це означатиме, що величезна кількість людей, які сьогодні отримують гарантовану соціальну допомогу, її не отримають, поррахують доходи родини, і будуть просто це все внаглу скасовувати. Крім того, тепер це буде не законами встановлюватися, а Кабінет Міністрів визначатиме, хто є малозабезпеченими, хто – ні.

Дорогі друзі, я такого ніде в Європі не бачила, такого не може бути. Експерименти ставляться на Україні. Не допустіть таких експериментів, які не сумісні з життям людей, не голосуйте за цей ганебний законопроект.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, зараз завершальний виступ – Павленко. Після цього голосуємо. Прошу народних депутатів зайняти свої місця і приготуватися до голосування.

Павленко Юрій Олексійович. Будь ласка.

ПАВЛЕНКО Ю.О. Шановні колеги, на мій погляд, даний законопроект є фрагментарним, несистемним і таким, що створить серйозні проблеми для українських сімей під час його реалізації.

Крім того, звертаю увагу, зараз вже у Верховній Раді є низка законопроектів з подібних питань, зокрема про соціальну допомогу дітям з інвалідністю, а нещодавно прийнято закон про виплату у зв'язку з народженням дитини, тепер окремий законопроект про фінансування малозабезпечених сімей. Усі вони не погоджені між собою.

Законопроект містить багато нових термінів, які є проблематичними у визначеннях і будуть ускладненими під час їх реалізації.

Загалом даний законопроект вводить нове поняття «сім'ї, які перебувають в складних життєвих обставинах» замість «сім'ї, які перебувають в кризовій ситуації». Таких визначень уже є п'ять. Вводиться поняття, але немає розуміння того, що це. Даний законопроект може призвести до серйозних ускладнень...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Шановні колеги, прошу всіх, зокрема тих, які заважають народному депутату Федієнку сісти на своє місце, приготуватися до голосування.

Шановні колеги, ставлю на голосування пропозицію про прийняття проекту Закону «Про базову соціальну допомогу» ([№ 15094](#)) за основу.

Готові голосувати, шановні колеги? Прошу голосувати.

«За» – 235.

Рішення прийнято.

Покажіть по фракціях і групах.

Наступний проект Закону «Про внесення змін до Кримінального кодексу України щодо вдосконалення його окремих положень про кримінальні правопорушення проти громадського порядку та моральності» ([№ 12191](#)).

Шановні колеги, можемо без обговорення? Добре, без обговорення.

Тоді я ставлю на голосування пропозицію про прийняття проекту Закону «Про внесення змін до Кримінального кодексу України щодо вдосконалення його окремих положень про кримінальні правопорушення проти громадського

порядку та моральності» (№ 12191) за основу з доопрацюванням положень відповідно до частини першої статті 116 Регламенту Верховної Ради України. Прошу голосувати.

«За» – 207.

Рішення не прийнято.

Шановні колеги, дуже прикро. От хто не голосував за, тому це буде заборонено і далі.

Шановні колеги, в мене пропозиція така: відправити на повторне перше читання. Нехай доопрацюють.

Ставлю на голосування пропозицію про направлення законопроекту № 12191 на повторне перше читання. Дуже прошу підтримати. Прошу голосувати.

«За» – 212.

Рішення не прийнято.

Шановні колеги, є ще одна опція: відправити законопроект суб'єкту права законодавчої ініціативи. На референдум я це виставляти не буду. Не буде обговорення, нехай кожен обговорить з собою.

Шановні колеги, пропоную відправити суб'єкту права законодавчої ініціативи, нехай він ще попрацює, уважно все вивчить і внесе ще раз в зал.

Ставлю на голосування пропозицію про направлення законопроекту суб'єкту права законодавчої ініціативи на доопрацювання. Дуже прошу підтримати, це важливо.

«За» – 215.

Рішення не прийнято.

На жаль, рішення не прийнято. Хотілося б справжньої лібералізації, правда? Але, мабуть, «совок» ще кріпко сидить.

Шановні колеги... *(Шум у залі)*.

Галино Миколаївно, народного обговорення не буде. Ми тут «уєдиненно» не можемо домовитися, а ви хочете це все на всеукраїнське обговорення.

Шановні колеги, законопроект відхилено.

Наступне питання – проєкт Постанови «Про звіт Тимчасової слідчої комісії Верховної Ради України з питань розслідування можливих порушень законодавства України при здійсненні заходів з оборони держави» ([№ 15083](#)).

Ставлю на голосування пропозицію про розгляд цього питання за скороченою процедурою. Прошу голосувати.

«За» – 205.

Рішення прийнято.

Шановні колеги, ми можемо без обговорення? Ні?

Тоді я запрошую... *(Шум у залі)*.

Юліє Володимирівно, ви з процедури щодо цього питання? *(Шум у залі)*.
А давайте ми пройдемо це, тоді я вам дам слово. Добре.

Юліє Володимирівно, що у вас з процедури? Тільки з процедури.

ТИМОШЕНКО Ю.В. Щодо попереднього законопроекту. Руслане Олексійовичу, ну, як так може бути: члени нашої фракції піднімали руки, щоб сказати, що голосується законопроект про легалізацію порнографії, а ви не дали їм слово? Країна мусить знати це. Під час війни і не під час війни такі закони треба, безумовно, обговорювати. Я прошу звертати увагу на фракції і підняті руки.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Юліє Володимирівно, дякую. Але я запитав у всіх, чи можемо, ніхто... *(Шум у залі)*. Вже після того, як пішло голосування. Добре, домовилися. Але я запитав у всіх, чесно, і не було ніяких...

Ідемо далі. Бакумов Олександр Сергійович зі звітом. Будь ласка, до 2 хвилин.

БАКУМОВ О.С., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань правоохоронної діяльності *(одномандатний виборчий округ № 173, Харківська область, політична партія «Слуга народу»)*. Шановні народні депутати України! Шановний пане Голово! Відповідно до постанови Верховної Ради була утворена наша тимчасова слідча комісія. Я хотів би подякувати представникам всіх депутатських фракцій і груп, народним депутатам, які брали участь у роботі тимчасової слідчої комісії.

Ми провели дуже сильну роботу, приділяли увагу предметам відання нашої комісії, постійно проводили засідання комісії, заслуховували уповноважених осіб органів державної влади, військового командування.

Шановні колеги, я хотів би зацентрувати увагу на тому, що ми досліджували і до яких висновків прийшли. Ми розглянули питання щодо закупівлі, постачання та розподілу безпілотних летальних апаратів для Сил безпеки і оборони України, щодо неправомірності дій з боку співробітників територіальних центрів комплектування та соціальної підтримки всіх регіонів: від Тернопільщини, Закарпаття до Харкова, від Чернігова до Одеси. Ми намагалися дати оцінку, зробити відповідні висновки, які сформулювали у звіті тимчасової слідчої комісії.

До речі, наш звіт було затверджено одноголосно всіма народними депутатами ще 12 березня цього року. На превеликий жаль, Верховна Рада тільки через три місяці дійшла до питання про звіт тимчасової слідчої комісії. А в цьому звіті є конкретні факти і пропозиції уряду, військовому командуванню, управлінню, державній владі, що потрібно зробити або як зробити так, щоб не зловживали правами, не порушували права громадян.

Шановні колеги, звіт оприлюднений для українського народу на сайті Верховної Ради України. Прошу підтримати в цілому.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Прошу представників фракцій і груп записатися на виступи в обговоренні: два – за, два – проти.

Герасимов Артур Володимирович, фракція «Європейська солідарність».

ГЕРАСИМОВ А.В. Прошу передати слово Олексію Гончаренку. Дякую.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Я підтримую колег, які працювали в тимчасовій слідчій комісії. Хочу сказати, що ця ТСК розглядала і питання про порушення під час будівництва фортифікацій, те, як крали на їх будівництві, зокрема в Полтавській області за часів очільництва Філіпа Проніна, який потім став головою Держфінмоніторингу, а після цього став заслуженим туристом України, бо встиг, будучи на держслужбі, об'їздити і Танзанію, і Мексику. Причому, коли в Києві холодно, Філіп Пронін їде туди, де тепло, в Танзанію, де катається на слоні. Потім він летить в Мексику, вдягає сомбреро, і в нього все гаразд. Поки Київ замерзає, поки Україна без світла, пан Філіп світить собою, насичується сонцем. Далі він це сонце везе сюди, назад. Коли настає літо, в пана Філіпа Проніна інші пріоритети – Париж, Люксембург. Тут вже не в Танзанію його тягне, а в Берн та інші чудові місця.

Скільки ми будемо тримати цього, я не знаю, як його назвати, «заслуженого туриста України» на державній посаді? Скільки це триватиме? Чому Філіп Пронін досі не відповів ні за фортифікації на Полтавщині, ні за те, як «чорні» гроші вносять за фігурантів корупційних справ? Ні за що не відповів. До речі, я тільки зараз зрозумів: може, Філіп Пронін, коли був очільником Полтавщини, будував фортифікації в Танзанії? Це тоді було б відповіддю на ті питання, які маємо.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Рудик Сергій Ярославович, депутатська група «Партія «За майбутнє». Будь ласка.

РУДИК С.Я., *заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань аграрної та земельної політики (одномандатний виборчий округ № 198, Черкаська область, самовисуванець).* Шановні колеги, не один раз з цієї трибуни я за ці майже три місяці просив і закликав вас поставити питання звіту ТСК з питань оборони на обговорення. Але не для того, щоб ви почули і побачили сухі цифри, а для того, щоб відразу створити нову ТСК на продовження цієї роботи, як зробили позавчора, коли голосували звіт ТСК з питань інвесторів. Але в порядку денному ми маємо тільки перше питання. Невже знову не на часі? Невже у нас в оборонці все так класно? Немає «плівок Міндіча», яйця вже не по 17 гривень за штуку, а по 16.50? Ви думаєте в армії немає, про що поговорити?

Учора міністр оборони України вперше прийшов на зустріч з народними депутатами депутатських фракцій і груп, які не представляють фракцію «Слуга народу». Ми досі не маємо проєкту реформи ТЦК і СП, в черговий раз обіцяють винести її вже на кінець червня. У травні не на часі? Досі мої побратими, які добровільно пішли воювати в перші дні широкомасштабного вторгнення, не мають правил демобілізації і навіть повноцінної ротації. Не на часі? У нас проблеми з фортифікаціями, закупками дронів, ОВТ, безліч інших проблем. Не на часі? Що треба зробити в цьому парламенті, щоб нарешті це стало на часі?

На завершення. Ви знаєте, як це питання сьогодні потрапило до порядку денного? Завдяки моїй колезі, яка зареєструвала велику кількість спамівських поправок, а потім зняла їх лише за умови, що це питання буде внесено до порядку денного на сьогодні, бо завтра буде точно не на часі.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Лукашук Богдан Олегович, фракція «Батьківщина». Будь ласка.

ЛУКАШУК Б.О., *член Комітету Верховної Ради України з питань аграрної та земельної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»).* Прошу передати слово Михайлу Цимбалюку.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Михайло Михайлович Цимбалюк. Будь ласка.

ЦИМБАЛЮК М.М. Фракція «Батьківщина». Шановні колеги, я хочу подякувати за роботу голові ТСК Олександру Бакумову, всім без виключення членам ТСК, хто активно боровся за те, щоб актуальні питання, які стосуються сектору безпеки і оборони, розглядалися на засіданні. Я вважаю, ми попрацювали ефективно. Були виїзди на місця фортифікацій, їх будівництво, виявлено багато порушень, у звіті викладені вказані Рахунковою палатою серйозні недоліки у використанні державних коштів щодо сектору безпеки і оборони. Ми очікуємо, що цей звіт стане результатом дослідження правоохоронних органів, яке виллється у ряд кримінальних справ, які мають дати відповідь, хто і чому неефективно використовував кошти.

Але погоджуюся, що ця тема актуальна і сьогодні. Тому парламент має використовувати свої контрольні функції, і ТСК зі схожими повноваженнями обов'язково має працювати у Верховній Раді, можливо, в іншому складі. Актуальність не втрачена, з'являються нові виклики і проблеми. Я хотів би, щоб керівництво Міністерства оборони уважно вивчило висновки ТСК, бо там чітко вказані недоліки в роботі ТЦК і СП. Ми пропонуємо організаційні заходи для удосконалення цієї роботи. На засіданні ТСК дійсно були присутні перші особи, військові, представники інших органів.

Дякую всім за роботу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Павленко. Будь ласка. Потім ще Бакумов, 1 хвилина, і будемо голосувати. Прошу народних депутатів приготуватися до голосування.

Будь ласка, Юрію Олексійовичу.

ПАВЛЕНКО Ю.О. Шановні колеги! Шановний головуючий! Дійсно протягом річної роботи тимчасової слідчої комісії з питань оборони комісія розслідувала і виявила численні системні проблеми в будівництві фортифікацій, мобілізаційних процесах та роботі ТЦК, в перетині кордону під час воєнного стану, оборонних закупівлях. Окремо наголошується на значних недоліках у використанні бюджетних коштів та на закупівлях, включаючи і завищення цін, і невиконання контрактів, і слабкий контроль, зокрема у сфері безпілотних систем і тилового забезпечення.

Під час вчорашньої зустрічі з міністром оборони оцінки міністра багато в чому збіглися з тими висновками, до яких прийшла тимчасова слідча комісія Верховної Ради. Сподіваюся, даний звіт і висновки ТСК будуть узяті до роботи як міністерством оборони, так і урядом в цілому та правоохоронними органами, які притягнуть до відповідальності винних у таких незаконних діях і підриві обороноздатності держави.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Бакумов Олександр Сергійович, фракція «Слуга народу». Будь ласка, і голосуємо.

БАКУМОВ О.С. Шановні колеги, я хотів би ще раз подякувати колегам. На цій трибуні стояв заступник голови комісії Михайло Михайлович Цимбалюк, члени комісії Сергій Ярославович і Юрій Олексійович, які брали активну участь у роботі комісії.

Колеги, ми всі їздили по Україні, були на Донеччині, Херсонщині, Миколаївщині, Харківщині, Чернігівщині і бачили фортифікації. Ми намагалися зрозуміти, де є порушення, хто ухвалював рішення, які не відповідають сучасним викликам, що стоять перед державою щодо захисту. У цьому звіті все є. Нам було складно писати цей звіт, адже багато інформації є з обмеженим доступом і державною таємницею. Але ми разом працювали і разом це зробили, одноголосно затвердили цей звіт. Заслухали Рахункову палату, рішення якої також лягли в основу нашого звіту.

Тому, шановні колеги, прошу кожного підтримати цей звіт в цілому і показати результати роботи усього парламенту.

Слава Україні!

ГОЛОВУЮЧИЙ. Прошу народних депутатів підготуватися до голосування, бо зараз будемо ухвалювати рішення щодо цього проєкту.

Шановні колеги, готові? Сигнальне? Будь ласка, займіть свої місця.

Шановні колеги, користуючись статтею 28 Регламенту прошу провести сигнальне голосування для прогнозування результатів голосування щодо проєкту постанови (№ 15083).

Шановні колеги, прошу взяти участь у сигнальному голосуванні. Прошу народних депутатів голосувати.

«За» – 229.

Шановні колеги, ставлю на голосування пропозицію про прийняття проєкту Постанови «Про звіт Тимчасової слідчої комісії Верховної Ради України з питань розслідування можливих порушень законодавства України при здійсненні заходів з оборони держави» ([№ 15083](#)) в цілому з необхідними техніко-юридичними правками. Прошу народних депутатів голосувати.

«За» – 236.

Рішення прийнято.

Покажіть по фракціях і групах.

Андрій Вікторович Мотовиловець підходив до мене з пропозицією. Якщо можна, я одразу її озвучу. Давайте змінимо черговість розгляду питань порядку денного і зараз перейдемо, бо, я бачу, потенціалу немає... (*Шум у залі*). Така пропозиція є.

Андрію Вікторовичу, озвучте свою пропозицію.

Колеги, займіть свої місця.

МОТОВИЛОВЕЦЬ А.В., член Комітету Верховної Ради України з питань фінансів, податкової та митної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Ми відчуваємо нестримане бажання послухати поправки фракції «Європейська солідарність» до законопроєкту [№ 15111-д](#), тому просимо перейти до його розгляду.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Колеги, пропозиція про зміну черговості розгляду питань порядку денного.

Артуре Володимировичу, хочемо послухати ваші поправки. Завтра послухаємо? А прийдете завтра? Я прийду. Я перевірю, дивіться.

Ставлю на голосування пропозицію Андрія Вікторовича про зміну черговості розгляду питань порядку денного. Прошу підтримати.

«За» – 190.

Рішення не прийнято.

Шановні колеги, я оголошую двохвилинну перерву. Прошу членів Погоджувальної ради депутатських фракцій і груп зібратися в мене для обговорення питання щодо зміни черговості розгляду питань порядку денного.

Дякую.

(Після перерви)

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, щойно відбулося засідання Погоджувальної ради депутатських фракцій і груп. Усі присутні, які були на засіданні, одноголосно прийняли рішення щодо затвердження оновленого порядку денного на сьогодні, залишивши для розгляду лише один законопроект № 15111-д і в тому форматі, який ми обговорили на засіданні Погоджувальної ради.

Отже, вашій увазі пропонується проект Закону «Про внесення змін до Податкового кодексу України та інших законодавчих актів України щодо впровадження міжнародного автоматичного обміну інформацією про доходи, отримані через цифрові платформи, та оподаткування таких доходів» (№ 15111-д). Друге читання. Переходимо до розгляду поправок.

Запрошую на трибуну Данила Олександровича Гетманцева.

Олексій Гончаренко замість своїх поправок, до 5 хвилин.

Олексію Олексійовичу, так? Будь ласка.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Дякую. Шановні колеги, я хочу звернутися до вас з найголовнішим, про що думає і мріє кожен українець, – це мир. Мир! Сьогодні ми можемо обговорювати, що завгодно, але найголовніше, чого має досягнути зараз Україна, – мир. Слабкість – це не вимагати миру, слабкість – це боятися добитися миру. Нам потрібен мир, нам треба зупинити цю війну якомога швидше. Очевидно, що агресор зупинитися не хоче, але очевидно, що ми маємо пробувати, ми маємо бути проактивними.

У цьому залі, на цій трибуні нам презентували План потужності, План перемоги, План стійкості. Де наш План миру, я запитую? Рік тому з'явився план від американців, 28 пунктів. Не такий, не ті написали, не так, не ті, не те. А який наш план? Коли ми перейдемо до розгляду нашого плану і будемо його просувати у світі? Очевидно, що головний гарант цього миру і найперший шлях до цього миру – це підтримка Збройних Сил. Тому грошове забезпечення військових, тому терміни служби, тому зброя, тому все, що необхідно нашому війську. Але має працювати і дипломатія, має працювати і парламент. На жаль, я цього взагалі не бачу.

Коли я чую, як топові американські урядовці кажуть: «ми не бачимо бажання миру в жодній зі сторін», мені це крає серце. Про Москву все зрозуміло, але в Києві, кожному містечку, кожному селі України всі хочуть миру якомога скоріше. Тож ми маємо показати і довести це всьому світу, навіть якщо це не одразу приведе нас до результату, але продемонструє світу, що ця жахлива війна триває тільки через те, що агресор не хоче зупинитися, а ми як держава Україна готові і маємо зупинитися. Ми маємо боротися не до останнього українця, а за кожного українця.

Повернення миру означає виправлення жахливої демографічної ситуації, яку ми маємо. У порівнянні з 1990-м роком, коли в Україні народжувався

1 мільйон українців, тепер щорічно народжується 170 тисяч. Це катастрофа! Повернення миру – це повернення мільйонів українців додому з країн Європи, інших країн. Чим довше триває війна, тим менше їх повернеться. Повернення миру – це збереження життів зараз. Зараз! Тому що кожен день Україна втрачає: втрачає життя, втрачає перспективу, економіку, енергетику, втрачає території, а найголовніше, втрачає людей. Це треба зупинити. Нам потрібен мир. Потім прийде день, ця імперія обов'язково впаде, і ми мирним шляхом повернемо собі свої території. Але сьогодні треба зупинити цю війну, щоб зберегти державу, зберегти українців, зберегти українство. Так має бути, іншого шляху в нас немає. Це ми маємо обговорювати у Верховній Раді. А ми обговорюємо, що завгодно, що завгодно звучить у цьому залі, крім головного, на чому ми маємо сконцентруватися. У нас має бути сьогодні два пріоритети: по-перше, допомога українському війську, і так, щоб воно було достатньо сильним, щоб агресор теж захотів миру, по-друге, досягнення миру, як ми це робимо, як ми це наближаємо, як добиваємося на кожному можливому міжнародному майданчику і тут, всередині держави. Я розумію, що вже є ті, кому, знаєте, війна, а кому «мать родна», які хочуть, щоб ця війна тривала вічно, бо вони набивають свої кишені «баблом» кривавим, будують собі майбутнє десь там, але Україні і тим, хто хоче тут жити і бути, потрібен мир.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Далі у нас Герасимов – 3 хвилини, Ар'єв – 10, Южаніна – 15. Потім – фракція «Батьківщина» (*Шум у залі*). А ми ж по фракціях. Я вам обов'язково дам слово.

Герасимов – 3 хвилини, Ар'єв – 10 хвилин, Южаніна – 15 хвилин. Після цього «Батьківщина» – 10 хвилин, і потім ще ті, хто бажає, ми домовимося з позафракційними колегами. Ви теж? Добре.

Герасимов. Будь ласка.

ГЕРАСИМОВ А.В. Шановні колеги! Шановні українці! Я хочу вам показати об'єм цього законопроєкту, який фракція «Європейська солідарність» прочитала «от корки до корки». Ось, будь ласка, об'єм. Хочу сказати, він сформований, на жаль, так, що його категорично не можна підтримувати. Це ще один законопроєкт дуже непрофесійний, дуже неграмотний, я сказав би, наноситься шкода українській економіці, українському підприємцю і українському громадянину.

Чесно кажучи, в останні дні я з подивом дивлюся на Верховну Раду цього скликання, де є нібито монобільшість Зеленського. Але звертаю вашу увагу, сьогодні, наприклад, саме голосами монобільшості і колишнього ОПЗЖ, на чому ми неодноразово наголошували, були проголосовані зміни до бюджету країни на 2026 рік. Ви тільки вдумайтеся, шановні українці, 40 мільярдів гривень зняли з закупівель озброєння Міністерства оборони, з великою ймовірністю йдеться і про ППО, і перекинули на оці безглузді популістичні

кешбеки, «Баки», чекінги і таке інше. Я не знаю, що ще треба говорити людям, які тиснули зелену кнопку за ці зміни до бюджету, окрім того, що ви щойно забрали в української армії понад 2 мільйони дронів. За ці гроші можна було кожному українському бійцю дати одноразову виплату у розмірі близько 40 тисяч гривень, накрити сітками майже всі дороги в зоні активних бойових дій. Але ні, ви не думаєте ні про армію, ні про фронт, ні про людей. Ви думаєте виключно про рейтинги і популізм, коли роздаєте гроші, щоб втриматися при владі.

Коли ми говоримо про єдність в цій країні, а фракція «Європейська солідарність» про єдність, ми говоримо про єдність навколо двох базових речей: Збройних Сил України і нашого членства в Європейському Союзі, проти якого ви, на жаль, ретельно працюєте вашими корупційними обладнаннями.

Шановні українці, подивіться уважно трансляцію сьогоднішнього дня.
Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Далі – Ар'єв Володимир Ігорович, потім – Южаніна, Юлія Володимирівна Тимошенко, Безугла, Цимбалюк, Костюк. Якщо хтось ще наполягатиме на поправках, скажете мені.

Ар'єв. Будь ласка, до 10 хвилин.

АР'ЄВ В.І., член Комітету Верховної Ради України з питань цифрової трансформації (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Європейська солідарність»). Особисто мені цей законопроект нагадує відому історію про дурня і молитву Богові, тому що тут ми розбиваємо собі лоба, точніше, не собі, а Україні. Бо, якщо ми беремо на себе зобов'язання відповідати європейським директивам, це не означає, що маємо брати зобов'язання здирати з громадян України шкіру. У Європейського Союзу немає вимог зробити податки такими, щоб цифрові платформи стали просто непотрібними.

Давайте подивимося на те, що тут пропонується і які поправки були запропоновані фракцією «Європейська солідарність» та іншими колегами для того, щоб хоча б нормально олюднити цей законопроект, але всі були відкинуті. Із 3 тисяч 542 поправок враховано лише 34. Це означає, що законопроект фактично готувався кулуарно. Ми могли зробити його нормальним, якби всі в залі Верховної Ради розуміли, що кожен народний депутат на етапі підготовки цього законопроекту може внести свій внесок. А так нам подали як сирий стейк – хляп разом з кров'ю, пір'ям, неочищений – їжте, приймайте в такому вигляді, в якому він є. У такому вигляді його приймати не можна хоча б через те, що на сьогодні ці всі цифрові платформи перестануть працювати, бо запропонований податок змусить і продавців, і покупців піти в тінь. Цифрові платформи перейдуть, якщо не в даркнет, то, принаймні, на інші сайти, які не контролюватимуться урядом і не будуть частиною нашого українського законодавства.

Можна було б зробити, наприклад, так, щоб вживані речі продавалися в певній кількості на певну суму протягом визначеного періоду. А так ми фактично оподатковуємо все. Якщо людина хоче продати свої старі черевики, бо їй немає, за що хліба купити, вона ще має заплатити за це податок. Ну скажіть, будь ласка, навіщо так робити?

У будь-яких європейських правилах є винятки для того, щоб можна було продати без податків вживані речі. І тут у нас ситуація, коли вживані речі оподатковуються, мікробізнес, який сьогодні ледь виживає, додавлюють податками.

Я можу навести один приклад. Дуже багато хто із військових замовляє, в тому числі деякі речі, через цифрові платформи. І це дійсно зручна річ. Після ухвалення цього законопроєкту вони будуть змушені платити більше.

Що робить Верховна Рада для військових? Подивіться на список із 240 депутатів, хто проголосував за зміни до бюджету, якими видається із бюджету Міністерства оборони 40 мільярдів гривень, запланованих на закупівлю зброї, при тому, що сфера оборони на 50 відсотків є недофінансованою під час війни, і перекидають ці гроші на кешбеки, «Баки», скринінги, пітчинги, на всі піарні проєкти, які тільки смочуть гроші із бюджету, є обов'язковими на сьогодні.

Тому, якщо будемо і далі ухвалювати всі ці законопроєкти, можна сказати, ми працюємо не заради України, точніше, не ми, а ті, хто голосує за це, а проти України, проти її інтересів. Зокрема законопроєкт щодо впровадження міжнародного автоматичного обміну інформацією про доходи, отримані через цифрові платформи, передбачає не оподаткування, а тільки облік, що вимагає Європейський Союз, бо оподаткування – це вже ненаситні амбіції та апетити цієї влади, яка краде, будує собі нові житлові кооперативи за сотні мільйонів гривень, абсолютно не зважає на те, що сьогодні потрібно громадянам, які в них потреби, яка общипує як гусей не лише пір'я, а вже й шкіру здирає. Тому ми опиняємося в ситуації, коли забезпечуються інтереси кількох бізнес-груп.

Наприклад, цей законопроєкт – це чисто лобістський законопроєкт ритейлерів, тобто великих супермаркетів, що привозять в Україну товари, які можна замовити і на цифрових платформах через мікробізнес. Вони завозять товар і продають його з націнкою у 230 відсотків. Щоб громадянам було не вигідно купляти на цифрових платформах такий товар, приймається даний законопроєкт.

Але, я ще раз кажу, якщо перетиснути, то весь обіг перейде в тінь. Ми пам'ятаємо, як не раз намагалися регулювати те, що природно розвивається. Тут саме той випадок. Якщо ви вважаєте: чим більше податків, тим більше грошей, ви глибоко помиляєтеся. Ви напевно читали про криву Лаффера, особливо ті, хто розробляв цей законопроєкт, на певному етапі чим більше оподатковувати, тим менше буде надходжень до бюджету саме через те, що люди підуть у тінь. Бізнес, в цьому випадку мікробізнес, піде в тінь.

Я дуже шкодую, що цей законопроект ми не змогли зробити реально від Верховної Ради, а лише від частини депутатів, які розробляли його в тіні і не врахували жодних пропозицій інших депутатів. Якщо й далі ми не будемо чути одне одного, опинимося в ситуації, коли або законопроекти не прийматимуться і Верховна Рада зайде в абсолютну всепоглинаючу кризу, яка вже є, але її ще можна зупинити, або через тиск ухвалюватимуться законопроекти, які суспільство буде сприймати дуже вороже. Треба думати не тільки про те, як наповнити бюджет, причому через перетискання не вийде, а й про інтереси простих громадян, інтереси бізнесу, який вже ледь виживає через тиск, через обстріли, через економічну ситуацію. Мало того, що його не підтримують, в цьому проекті хочуть затиснути податками.

Зараз ця тема у Верховній Раді мало кого цікавить. Подивіться на цей зал – повно «мертвих душ». Тобто сидить пару десятків народних депутатів, які слухають, а всі решта... Подивіться, як монобільшість сьогодні займається цим законопроектом, як вона «хоче» дискутувати. Ми бачимо абсолютну відсутність бажання до дискусій. Я розумію, можливо, хтось переймає путінський вислів «парламент не місце для дискусій», але, якщо ми будемо діяти саме таким чином, розробляти законопроекти в такий спосіб, то замість Європейського Союзу отримаємо «руський мір» тільки у вишиванках. У Європейському Союзі голос опозиції, яка представляє велику частину громадян України, чують і рахуються, але ми йдемо шляхом комуністичного демократичного централізму, де більшість вирішує все. Якщо більшість, в даному разі монобільшість плюс ОПЗЖ, намагатиметься диктувати умови, то рано чи пізно прорве, і це нікому не сподобається.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Будь ласка, позиція комітету щодо озвучених питань. Якщо можна, коротко, до 2 хвилин. Потім – Южаніна Ніна Петрівна.

ГЕТМАНЦЕВ Д.О. Шановний колего, дискусія з вами була б більш змістовною, якби ви ознайомилися з законопроектом, підготовленим до другого читання, який критикуєте. Насправді я не бачив вас на робочих групах, і те, що ви говорите про цей законопроект, м'яко кажучи, не відповідає його змісту. Законопроект не про податок на черевики, а про додаткове оподаткування, про пільги. Про пільги! Бо на сьогодні за загальною ставкою в Україні оподатковуються доходи фізичних осіб (ПДФО) на рівні 18 відсотків та військовий збір на рівні 5 відсотків, що разом становить 23 відсотки від суми отриманого доходу. Відповідно до норм законопроекту буде 10 відсотків плюс 10 відсотків плюс пільга людині на продаж будь-яких речей (вживаних/невживаних) через платформи на суму до 2 тисяч євро. Бізнес не піде в тінь, бо з усім бізнесом, з усіма платформами законопроект був погоджений, на що комітет витратив великий обсяг часу. У своїх листах, тобто письмово, підтримують цей законопроект всі платформи, які так чи інакше мають цей бізнес, і законопроект піде на їх розвиток. Бо на сьогодні відповідно до того

закону, який діє, до них може прийти Бюро економічної безпеки, податкова і донарахувати 23 відсотки за кожен платіж, якщо агент здійснює платіж і не справляє цей податок за рахунок фізособи. Норми цього законопроекту дають їм можливість працювати якраз в правовому полі і вбілу.

Тому пропоную вам ознайомитися з текстом, який ви критикуєте. Так всім буде краще, і людей не будете вводити в оману.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Южаніна Ніна Петрівна. Будь ласка, до 15 хвилин. Потім – Юлія Володимирівна, до 10 хвилин.

ЮЖАНІНА Н.П. Шановний Руслане Олексійовичу, розглядати поправки до важливих проєктів законів у пустій залі стало традицією останніх років. Це означає, що ганьба не мені, а вам, що не можете... Руслане Олексійовичу, послухайте, будь ласка, я один раз до вас звертаюся. Ви не можете організувати роботу парламенту.

Я працюю в комітеті, де дуже мало членів чують професійно, про що цей проєкт закону, і дуже часто послуговуються такими репліками, які щойно прозвучали від голови комітету. Я хотіла всій залі розказати суть цього проєкту, щоб почули альтернативу не тільки від фракції «Слуга народу», а й від опозиції, але цього не можу зробити, бо в залі взагалі немає нікого, тільки ті, хто готується до виступу. Декілька людей, які підняли руку, – два, три, п'ять депутатів і все, закінчилися, навіть і двох десятків уже немає. Однак все-таки перейду до суті своїх поправок, озвучу над чим ми працювали.

Модельні правила ОЕСР про автоматичний обмін про доходи, отримані через цифрові платформи, ми маємо імплементувати, це передбачено нашими зобов'язаннями. І все було б добре, якби ми не пішли далі цього. Щойно з трибуни був коментар про те, що це пільги. Так, пільги для тих, хто надаватиме послуги через цифрові платформи. Три цифрові платформи – надання послуг таксі і одна – доставка їжі. Люди, які там працюватимуть, платитимуть (послухайте тепер уважно) нову ставку податку на доходи фізичних осіб, яку введено в Податковий кодекс. Досі цього не було, але тут треба реалізувати таку масштабну задачу – встановити для них 10 відсотків.

Чому так? Комітет вимушений був це зробити, оскільки проєкт закону, який підготував уряд, якби ми його прийняли, взагалі не можна було в подальшому реалізувати, він був би шкідливий і неможливий до виконання. У першому читанні цього вже доопрацьованого проєкту було запропоновано 5 відсотків – ПДФО і 5 відсотків – військовий збір. Але, як виявилось, під час подачі звітності це не можна буде відокремити, тому створили єдину ставку ПДФО, спеціально прописали під ці задачі, внесли зміни, яких не було вже останніх 10 років, щодо ставки ПДФО – 10 відсотків. Тобто для цифрових платформ, які захищають цей проєкт закону, для яких він цікавий, все

правильно, бо є можливість легалізувати працю людей, які підробляють, надаючи послуги через ці платформи. Це перша частина. А друга частина, і цього не вимагають модельні правила ОЕСР, – оподаткування доходів, отриманих українцями через цифрові платформи з продажу товарів. Ми довго говорили на цю тему, і те, що сьогодні платиться 18 відсотків плюс 5 відсотків, про що теж був коментар, неправда. Ми про це вже декілька разів дискутували, і в гострій формі, ніхто не платить за продані черевики 23 відсотки (18 плюс 5). Голова комітету вважає, що це порушення правил. Бог з ним, але за всі роки існування України, продаючи через платформи, без платформ, ніхто не платив податок з вживаних речей під час продажу. Цей проєкт передбачає пільговий розмір, тобто зовсім не береться податок з суми до 2 тисяч євро. Варто сказати, і я у своїх поправках пропонувала, взагалі перенести в інший проєкт і подискутувати щодо оподаткування продажу товарів через цифрові платформи в Україні, оскільки цього не вимагає від нас імплементація модельних правил ОЕСР і багатосторонньої угоди далі. На це не пішли, не пішов сам голова комітету, каже, що достатньо дати пільгу – до 2 тисяч євро, а далі оподатковувати за пільговою ставкою 10 відсотків у разі отримання доходу до 7 мільйонів 200 тисяч в рік. Це все добре, нібито ми пішли назустріч. Але мої поправки, їх було дуже багато, стосувалися пропозицій, як щодо цього діють в Європейському Союзі: чи оподатковуються доходи європейців від продажу товарів, зокрема вживаних. Я пропонувала неоподаткований дохід до 2 тисяч євро збільшити, виходячи із розміру річного неоподаткованого доходу, встановленого в країнах Європи. Наприклад, в Польщі неоподаткований дохід становить 7 тисяч євро, в Латвії, Литві – від 5 до 8 тисяч євро. Різні були мої пропозиції щодо підняття неоподаткованого порогу. Робота в комітеті була важкою. Щоб ви знали, якщо людина отримує доходи від неподаткового агента, вона має подати декларацію. Декларація складна, людина має показати в ній всі свої активи, в тому числі показати ті 2 копійки податкових зобов'язань. Ми спростили і цю процедуру, досягли компромісу, але щодо неоподаткованого доходу ніхто не пішов назустріч. При тому, коли нам кажуть про високі ставки податку на доходи фізичних осіб в Європі, я можу сказати (до речі, в минулому скликанні ми дуже хотіли це зробити щодо ставки податку на доходи), що в Болгарії, Румунії – 10 відсотків. У них немає неоподаткованого мінімуму, але в них плоска ставка 10 відсотків з будь-якого доходу, у нас – 18 відсотків. Я не знаю, як можна було ще доводити, щоб зробити це більш прийнятним, дати певний перехідний період, щоб люди не йшли в тінь, а користувалися нормальним, доступним сервісом.

Щодо статті 116 Регламенту Верховної Ради України. Це третій блок питань у мене на сьогодні до вас. Стаття 116 була спеціально застосована під час прийняття проєкту в першому читанні, і ми бачимо ряд пропозицій, які уже стоять у таблиці як враховані. Я розумію, коли ми ще будемо розглядати цей проєкт закону і в залі будуть люди, поправки ставитимуться на підтвердження. Звертаю вашу увагу, разом з внесенням змін до Податкового кодексу, до закону,

зміни вносяться і до Регламенту Верховної Ради України, що мене найбільше дивує. У нас патова ситуація з Рахунковою палатою, а пані Підласа подає поправку, яка стосується проведення конкурсу на посаду членів комісії з відбору кандидатів на посади членів Рахункової палати і на посади самих членів Рахункової палати. Ви уявляєте, в Рахунковій палаті, у складі якої має бути 11 членів, зараз залишається – чотири, а буде – три. Скажіть, будь ласка, до чого ви допрацювалися? Руслане Олексійовичу, це ж Рахункова палата, це ж наші очі, це наша рахівниця, це люди, які мають перевіряти, але не можуть провести навіть елементарні перевірки, результати яких нам потрібні, щоб розуміти ефективність витрачання державних коштів. Ми за них відповідаємо, не уряд, ми і наша Рахункова палата. Вона зовсім несформована, вона недієздатна, не вміє читати навіть проекти, які ми подаємо, вона дуже заполітизована. Тому я категорично проти тієї поправки, яку ви будете ставити на підтвердження, будете проводити її. Звісно, є й інші поправки, внесені відповідно до статті 116.

У цілому сьогодні я просто витрачаю всі свої сили на пусту залу. Дуже дякую тим, хто залишився і слухає. Але тут важливо не тільки суть проекту закону, а ще й те, як ми робимо добро одним і не хочемо чути про інших людей, розуміючи їх стан і положення, навіщо вони використовують всі ті інструменти, і в який глухий кут ми їх часто заганяємо.

Тому насправді зроблено дуже багато роботи, проведена велика кількість робочих груп, але ми не змогли дотягнути редакцію цього проекту закону до п'ятірки, тобто тверда трійка. Але, враховуючи статтю 116, ми голосувати за нього не зможемо, хоча ви, пане голово комітету, можете підтвердити, що я докладала великих зусиль для того, щоб проект закону був нормальним. Те, що деякі колеги плутають його з іншими проектами законів, абсолютно очевидно, бо є повторення деяких норм для тих, хто не дуже обізнаний. Тут не треба нікого критикувати. Дійсно зараз ніхто нічого не платить під час продажу вживаних товарів, а платитиме після досягнення межі – отримання доходу у розмірі понад 2 тисячі євро.

Все. Дякую вам.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Далі – Юлія Володимирівна Тимошенко. Будь ласка, до 10 хвилин. Потім – Мар'яна Безугла, Цимбалюк, Костюк, Мазурашу і Бакумов.

Будь ласка, Юліє Володимирівно.

ТИМОШЕНКО Ю.В. Фракція «Батьківщина». Чесно кажучи, слухаючи зараз пояснення, що сьогодні платять 23 відсотки, а цей законопроект зменшує оподаткування, думаю, треба мати межу того, про що ми інформуємо. Сьогодні немає людини в Україні, яка хоча б щось не купувала для себе, для своєї родини через електронну платформу. Задіяний практично кожен громадянин України, жодні податки сьогодні не знімаються.

І я хочу уточнити, про що все-таки цей законопроект? Справа в тому, що в Україні більшу частину товарів через платформи продають підприємці –

резиденти інших країн. Відчуваєте, так? Тобто цей законопроект про те, що буде введений додатковий податок на кожного громадянина України. Ці податки отримуватимуть, зокрема і підприємці – нерезиденти України, які мають у власності ці електронні платформи для торгівлі всім і вся, але платити податок будуть у своїх країнах. Ось у чому прекрасна історія. Тобто під час війни у країні, яка воює, ледве дихає, звільняють від податків всі великі корпорації. Це закони про «інвестнянь», індустриальні парки, відшкодування інвестицій великим інвесторам, які сюди інвестують, у тому числі індустриальні парки, за рахунок державного бюджету. Для мегавеликих корпорацій, для мільярдерів будуватимуть комунікації. Тобто рай для олігархії, причому як для вітчизняної, так і за межами України, і раби, яких оподатковують вже так, як тільки можуть. Тому заплатять українці, а податкові резиденти інших країн заплатять податок у своїх країнах.

Я хочу запитати: чому ми так ведемо переговори з Міжнародним валютним фондом, Європейською комісією, щоб у такий спосіб з українців робити, грубо кажучи, м'ясо, знімати останню шкуру, остаточно перетворювати їх на безправних рабів без зайвої копійки?

Цей законопроект, навіть якщо його уявити як такий, що нам ставлять як умови, виходить за межі модельних правил ОЕСР та Директиви ЄС 2011/16/ЄС, оскільки запроваджує звітність для операторів цифрових платформ. Вони мають збирати і передавати податковим органам інформацію про доходи фізичних осіб, які заробляють через такі платформи. Мені просто цікаво, чому ми приймаємо те, чого немає ні в модельних правилах ОЕСР, ні в європейських директивах. І це не перший випадок.

Я хочу для тих українців, які нас слухають, сказати, що в парламенті залишився 21 депутат. Цей парламент непрацюючий. Скажіть, будь ласка, для кого ці поправки зараз читати? Навіщо їх читати, якщо в залі немає необхідної, конституційної більшості, щоб за них голосувати? Це обман. Тобто те, що зараз читаємо поправки, ми їх читаємо для себе і для тих, хто, можливо, дивиться трансляцію. У парламенті і близько немає тих, хто готовий за це голосувати. Тому ми і не ставимо на голосування, бо це обман, просто обман. Кажуть всім депутатам іти додому, тут опозиція буде розумні поправки ставити. І для кого вони? На жаль, така сьогодні робота цього парламенту. Це не парламент, це просто «одобрямс» для законопроектів, які прямо суперечать національним інтересам України, які в Україні забирають державний суверенітет, в українців – всі їх права, свободи і останні копійки. Ось які закони тут приймаються. І за це невідомо хто і як дає нам кредит – теж копійки, за які ми сьогодні ведемо війну і захищаємо не тільки себе, а й всю Європу. Але таке до нас ставлення.

Можу вам сказати, що відповідно до норм цього законопроекту не тільки буде оподатковуватися величезним податком кожен українець, а й обов'язково виникнуть інфляційні процеси в державі. Тому що всі, хто платитиме ці податки, закладуть їх у вартість товарів і послуг, які торгуються через цифрові платформи, що однозначно запустить інфляційні процеси в державі, і тоді

в українців заберуть гроші двічі: перший раз – податком, а другий раз – спонтанним підвищенням цін від запущення інфляційних процесів.

Водночас всі закони, які понаприймав цей парламент, за які фракція «Батьківщина» не голосувала, призвели до того, що сьогодні Україна за доходами на душу населення займає вже останнє місце в світі. Нас винищують. Уявіть собі, як таке може бути, щоб мінімальний прожитковий рівень для пенсіонерів на сьогодні становив 7 тисяч 591 гривня, а багато із них отримують від 2,5 тисячі гривень, максимум, до 3-х тисяч, ну, до 4-х тисяч, і це деякі. Сьогодні 10 мільйонів пенсіонерів отримують в середньому, мінімум, в два рази менше, ніж мінімальний прожитковий рівень. А тепер на них накладуть ще податки, адже пенсіонери через електронні платформи теж купують або продають свої використані речі, бо через якісь електронні платформи їм уже скоро не буде за що їсти.

Величезній кількості людей, які своєю чесною працею в медичних закладах, закладах освіти, на підприємствах захищають країну в тилу, при тому, що у нас мінімальний прожитковий рівень має бути на рівні 13 тисяч гривень, а це означає, що і мінімальна заробітна плата для працюючих людей має бути не менше 13 тисяч гривень, продовжують платити людям значно менше, і ще накладаються податки.

Подивіться, сьогодні голосували угоду разом з лівим меморандумом, щоб Україна отримала 90 мільярдів євро для захисту себе і всієї Європи, і цим меморандумом поклали, пообіцяли покласти величезні податки на людей. Я сподіваюся, що ця Верховна Рада навіть в такому жахливому складі, як вона є, не проголосує ні за яких обставин ні за додаткові податки для ФОПів, ні за законопроект № 15111-д, який ми зараз обговорюємо, відповідно до норм якого у людей заберуть величезні кошти через продаж або купівлю товарів на електронних платформах. Можу вам сказати, що законопроект створює і нові правила звітності цифрових платформ для міжнародного обміну інформацією про доходи.

Текст потребує дуже суттєвого доопрацювання. Продавців інформують про звітність одночасно з поданням звіту. Не передбачено спільних перевірок, санкції є безальтернативними, не визначено умов повторної реєстрації платформ порушників і багато-багато чого, я не буду тут перераховувати, ми внесли купу поправок. Хочу сказати, такі законопроекти в країні, яка сьогодні найбільш вразлива в світі, вже не в Європі, а в світі, ми не маємо права приймати.

Що ми хотіли запропонувати? Ми хотіли запропонувати нову, сильну переговорну групу від парламенту з Міжнародним валютним фондом і з Європейською комісією, щоб не допускати такого «одобрямсу». Хто у вас веде переговори? Це абсолютні невігласи, запродавці, люди, які не захищають Україну і українців. Створіть нормальні переговорні групи, які не допустять перетворення України на експериментальний майданчик.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Далі – Мар’яна Володимирівна Безугла.

Даниле Олександровичу, ви хочете відповісти?

Мар’яно, секундочку.

Будь ласка, Даниле Олександровичу, до 2 хвилин. Потім – Мар’яна Володимирівна.

ГЕТМАНЦЕВ Д.О. За всієї поваги до шановної колеги, напевно, вас ввели в оману, переплутали цей законопроект із законопроектом про посилення, який ми вже розглядали в цьому залі. У цьому проекті немає питання про іноземні елементи, сплати податків до бюджетів іноземних держав. У будь-якому підході і трактовці цього законопроекту такого навіть не може бути. Ідеться про доходи наших співгромадян, які на сьогодні обкладаються податком за ставкою 23 відсотки відповідно до пункту 164.2.20 Податкового кодексу України як «інші доходи». Законопроектом вводиться пільга – до 2 тисяч євро на такі доходи, а на суму, яку людина отримує понад 2 тисячі євро, пільгова ставка становитиме 10 відсотків, а не 23 відсотки.

Тому цей законопроект саме для людей, аби вони могли здійснювати цю діяльність без будь-яких перешкод і загроз. Ви кажете, що ніхто не справляв цей податок. Дивіться, це ж питання не закону, а адміністрування. Щодня до цих платформ може прийти правоохоронець, який донараховує їм податок, який вони не стягнули. Це величезна загроза, яку вони дуже добре розуміють, тому підтримують ті підходи, які ми їм пропонуємо.

Щодо імплементації міжнародних норм, то Директиву DAC7 ми імплементуємо до нашого законодавства. І робимо це не просто переписуючи дослівно, а доповнюючи тими пільгами, про які я щойно говорив.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Даниле Олександровичу.

Юліє Володимирівно, можна ми підемо вже далі? Вас не згадували. Ну, хіба з процедури, якщо ви хочете, до 1 хвилини. Потім – Мар’яна Володимирівна.

Будь ласка, Юліє Володимирівно, з процедури.

ТИМОШЕНКО Ю.В. Я хочу сказати, наша команда уважнішим чином читає законопроекти, їх аналізують фахівці, які розуміються на всіх європейських директивах і документах. Те, що я сказала, повністю відповідає дійсності. Хочу сказати, що це додатковий податок і для наших громадян, на чому я наголосила, і для нерезидентів, які також ці податки будуть сплачувати у своїх країнах. Тобто кожне слово, яке я сказала, підтверджую.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Будь ласка, Мар'яно Володимирівно, у вас 8 хвилин замість усіх своїх поправок.

БЕЗУГЛА М.В., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань зовнішньої політики та міжпарламентського співробітництва (одномандатний виборчий округ № 217, м. Київ, політична партія «Слуга народу»). Дякую. Шановні колеги! Правда, нас тут до 20 людей у залі, тим не менше. Шановний український народе! Ми голосуємо складні податкові та євроінтеграційні законопроекти. Я в цьому плані не настільки песимістична, парламент тримає базові спроможності, щоб іти євроінтеграційним шляхом в цивільному форматі. Але велика проблема парламенту в тому, у мене склалося таке враження, що сприймаємо війну як щось тимчасове, як незручність, що не має глобальних наслідків, які потребують переосмислення того, як взагалі функціонує держава в середньостроковій і довгостроковій перспективах, як те, що закінчиться через день, два, місяць, пів року, рік, і щось буде після війни. Але після війни не буде, ми будемо змушені постійно бути, мінімум, в обороні, тому що російська федерація має ще досить великий запас міцності, і щоб вона розвалилася у поточній конструкції, щоб реалізувалася мрія багатьох, треба ще дуже багато часу і зусиль.

Тоді що ми робимо? Чому парламент не голосує критичні, системні зміни, які мали б бути прийняті вже давно, з початку повномасштабного вторгнення? Я хочу вкотре про них нагадати і керівництву парламенту, і керівництву фракцій. У тих чи інших дискусіях, можливо, ви пам'ятаєте, я навіть блокувала трибуну, вдавалося призупинити діяльність парламенту з однією метою – показати, що пріоритети не ті. Обіцяли, що ми повернемося до цих пріоритетів. На жаль, нічого нового не можу зараз засвідчити.

Щодо створення системи військової юстиції. Зараз ідуть обговорення, пропонуються точкові зміни щодо мобілізації, ТЦК та СП тощо. Але має бути створена нарешті система військової юстиції, але не під конкретного генерала, не під конкретну людину, мають бути створені системно військова прокуратура, військові суди і військова поліція. Чому на сьомий рік функціонування парламенту ми досі маємо тільки балачки про це?

Зареєстрований і проголосований в першому читанні законопроект [№ 4210](#) щодо розмежування питання повноважень міністра оборони, Президента, Головнокомандувача та Генерального штабу Збройних Сил. Нарешті ним передбачається створення повноцінного командування об'єднаних сил, яке має займатися суто війною. Чому ми не опрацьовуємо його до другого читання? У першому читанні проект був прийнятий у 2022 році. Тоді схаменулися і якось він опинився в пріоритетах. Зараз, на п'ятий рік повномасштабного вторгнення, цей законопроект лежить забутий. Як так? Як? Проблеми, які я піднімаю стосовно Сирського, Генерального штабу, закріплені ще конкретно

і в законодавстві. То нашими повноваженнями, нашою відповідальністю є зміна законодавства, впровадження нових правил, щоб змінити саму систему. Чому ми цього не робимо?

Далі. Закон «Про державну таємницю». Це закон не просто з часів до інтернету, а коли починалися комп'ютери, 90-ті роки. Відповідно він дуже заважає як нашій міжнародній співпраці, так і розвитку інформаційного обміну всередині та швидкості прийняття рішень. Чому ми не робимо новий закон про безпеку класифікованої інформації? Чому те, що було зареєстровано або змінено, це фактично або окремі поправки, або фейки? Немає системного рішення. Військові, ризикуючи своїм життям, використовують різні технології, цифрові комунікації, використовують DELTA, «Кропиву» та інше програмне забезпечення, яке все ще поза законом. Чому? Це наші повноваження. І таких прикладів дуже багато.

Нагадаю, що чотири статuti Збройних Сил фактично переписані з радянських статутів, в яких розказується, як піднімати ногу і які обов'язки солдата. Усе дуже детально і застаріло. Військові стикаються з когнітивним дисонансом, коли службові розслідування організовують відповідно до цих статутів.

Чому у нас досі немає проєкту нових статутів? Навіть не почато. Панове, хто це буде робити? Якийсь інший парламент після війни? Але в нього будуть інші проблеми. Ви це розумієте? І коли після війни? Ми зараз у війні, а далі буде постійна оборона, до якої ще треба дійти, переосмисливши все, і змінитися.

Тому, вважаю, в таких поточних обставинах і, враховуючи нефункціональність профільних комітетів, треба думати взагалі про перезапуск цих комітетів. Якщо Кабінет Міністрів перезапускали вже кілька разів, загалом помінялося понад 100 міністрів, чому у нас такий застій?

Панове, користуючись можливістю, хочу зафіксувати те, що відбувається в парламенті. Коли ми говоримо про те, що і як не робиться, треба дивитися в дзеркало. Я закликаю всіх об'єднуватися навколо очевидної тематики і ставати до наступного етапу системності щодо вирішення питань оборони. У наших руках вирішення питань оборони, а саме прийняття законів.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Цимбалюк Михайло Михайлович. Будь ласка, до 3 хвилин.

ЦИМБАЛЮК М.М. Фракція «Батьківщина». Шановні пане головуєчий, колеги! Думаю, Данило Олександрович вже почув і добре знає предмет законопроєкту, який ми обговорюємо. Користуючись нагодою, я хотів би звернутися до Верховної Ради, монобільшості щодо ситуації, яка відбувається в освіті в Україні.

Запровадження Міністерством освіти і науки Нової української школи (НУШ) мабуть має завдання зменшити не тільки кількість шкіл, а й кількість учнів. Те, що відбувається сьогодні в населених пунктах, де діти не можуть

завершити навчання в 10-11 класах, вибачте, не витримує жодної критики. Ми розуміємо, що Міністерство освіти і науки під цей проєкт має грант – позику, яку треба буде потім повертати. Вони стимулюють у колишніх райцентрах або ОТГ створення ліцеїв, яким допомагають коштами для придбання кращого матеріально-технічного оснащення, навчання-перенавчання вчителів, довоз дітей 9-10 класів з дальніх населених пунктів до ліцеїв, а НУШ вимагає 12-річного навчання там. Цим законопроєктом уряд України порушує Конституцію, де позбавляє дітей права на освіту. Вибачте, скільки можна це терпіти?

У Верховній Раді зареєстрований законопроєкт, норми якого дають право хоча б тим дітям, які сьогодні навчаються в 9-10 класах, завершити навчання у своїх школах. Але цей проєкт чомусь не потрапляє в сесійний зал, кажуть, що міністр освіти і науки якимось чином його блокує.

Шановні колеги, треба негайно повернутись до вирішення цього питання. Класично в європейських державах і в Канаді (я був там, вивчали цей досвід) прекрасні дороги, нові автобуси, служба, працівники якої супроводжують дітей – забирають з дому, довозять до школи, потім повертають додому. Це працює. Але в нас, коли з деяких населених пунктів України до ліцею треба буде добиратися 45 хвилин, а то й 1,5 години, а потім назад, то про який фізичний стан цих дітей і їхню здатність освоювати матеріал, поданий вчителями, може йти мова? Це перше.

І друге. Фінансове забезпечення вчителів. Говорили, балакали – сіли та й заплакали, бо насправді підняли зарплати вчителям максимум на 2-3 тисячі гривень...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Далі – Костюк. Будь ласка, до 8 хвилин. Потім – Мазурашу, Бакумов і Савчук.

КОСТЮК Д.С. Житомирщина. Хотів би представляти тут свої поправки до законопроєкту, переконувати депутатів щодо їх підтримки. Але переконувати немає кого, тому що в залі майже немає депутатів. А ті, які є, їх немає сенсу переконувати, тому що вони і так розуміють проблематику законопроєкту і не підтримують його суті. Тому розповім про інше.

Звернуся до громадян України. Думаю, це унікальна можливість з трибуни парламенту говорити з громадянами України як з розумними людьми, казати їм не дурниці, а правду. А правда в чому? Зараз ми розглядаємо податкові законопроєкти, яких декілька, про підвищення податків для всіх українців, введення навіть нових податків, але не для забезпечення нашої армії, питання не в оборонці, воно було раніше, в минулі роки. І тоді наш бюджет, якщо його візуалізувати, був схожий на шолом військового, такий міцний, надійний. Ми підвищували податки, перекидали ПДФО з місцевого бюджету в державний бюджет, наповнювали цей шолом, з якого гроші спрямовувалися на оборонку, ЗСУ. Тоді, голосуючи за підвищення податків, ти був впевнений, що ці гроші

справді підуть на армію, бо все на потреби нашої оборони, нашої безпеки, на забезпечення незалежності нашої держави. Але з якогось моменту хтось вирішив, що можна замість цього бюджету-шолома зробити друшляк, за який ми будемо голосувати, наповнювати його, але гроші з цього друшляка будуть виливатися на різноманітний «єПіар», різноманітну роздачу грошей, на підкуп виборців замість того, щоб вони дійсно йшли на армію. Шикарний механізм придумали.

Ми тут, у парламенті, голосуємо, часто змінюємо бюджет протягом року, голосуємо за бюджет на наступний рік зі збільшенням грошей на Міністерство оборони. Потім, виявляється, треба переголосовувати, наповнювати резервний фонд, гроші з якого мали б іти на інші важливі витрати, а Кабмін вже потім без відома депутатів вирішує перекидати їх на програму «єБак», інші програми так званої підтримки. Розповім, чому так званої підтримки.

За останній трохи більше ніж рік витратили понад 35 мільярдів гривень. Зараз згідно з нормами податкових законопроектів, які нам пропонують, нав'язують, які є вимогою МВФ (вимога в лапках, розповім, чому), ми можемо зібрати максимум 20 мільярдів гривень, зате витратили 35 мільярдів гривень на різноманітні програми кешбеку. Сьогодні парламент проголосував, щоб ще 40 мільярдів перекинути в резервний фонд, щоб знову були гроші на просто піар, бо так веселіше. Насправді, якщо є бажання підтримати людей, потрібно піднімати прожитковий мінімум. І ми в парламенті в 2021 році проголосували в першому читанні законопроект, який дозволяє переглянути те, як нараховуються соціальні виплати, пенсії, дозволяє відв'язати прожитковий мінімум від різноманітних зарплат топчиновників і таке інше та підняти прожитковий мінімум в 2,5 разу, а це означає в 2,5 разу будуть більші пенсії, виплати по інвалідності, на дитину, по безробіттю. Ось це і є справжня підтримка населення, ось це мали б зробити. Але, на жаль, підготовка до другого читання цього законопроекту заблокована намертво, замість цього ми займаємося роздачею грошей по 1 тисячі, вже по 1 тисячі 500 гривень, може, дійдемо до 1 тисячі 700 гривень. Це я розумію «логіку», інакше ми проголосували б один раз за цей законопроект, підняли б виплати всім малозабезпеченим, люди поступово забули б про цю нашу хорошу, правильну річ, і це було б рішення парламенту. А так ми маємо рішення інших людей. І це вже аплодисменти не один раз, а щоразу, коли йде ця роздача грошей. У залі вже не лише малозабезпечені, а всі прошарки населення. Ми заливаємо бак бензину всім: і тому, хто на «майбаху», і тому, хто на «жигулях». Це набагато більша кількість потенційних виборців, таку роздачу грошей можна повторювати і повторювати аж до самих виборів і вважати, що ти підтримуєш населення замість того, щоб підтримати малозабезпечених людей, які насправді цього найбільше потребують. Ми в парламенті над цим довго працювали. На розробку законопроекту, про який я кажу, авторства багатьох народних депутатів, і вони присутні в залі, пішли 2019, 2020, 2021 роки, щоб потім його ідеї просто похоронити і поміняти на різні піар-акції.

Інше питання – розвінчання міфу щодо вимог МВФ. МВФ нам вказує, що ми маємо зробити те і те. У нас є свій уряд, який має відстоювати інтереси українців. Що це за уряд такий, який приходить на переговори з МВФ і погоджується на все, що йому пропонують? Знаєте, наша проблема не в тому, що треба більше збирати податків з людей, більше оподатковувати, більше збирати з кожного по нитці, а в правильному розпоряджанні коштами, які в нас уже є. У нас частина грошей іде на корупцію, про що краще розкажуть, вже розказують, правоохоронні антикорупційні органи, частина грошей іде на тупий «єПіар», про який я вже сказав, на тупий популізм. І ось на переговорах з МВФ уряд замість того, щоб сказати, що ми перезавантажимо ДБР, інші правоохоронні органи, нарешті розберемося з митницею, страшенною контрабандою, наповнимо бюджет, нічого не запропонував, просто погодився на те, що сказав МВФ, подивилися, де гроші є, де можна взяти. А ви запропонуйте альтернативу, запропонуйте те, що потім нам повернеться у бюджет, як кажуть, сторицею, і наш бюджет наповнюватиметься все більше і більше. Збільшення податків під час війни призводить тільки до масового закриття малого і середнього бізнесу, зменшення надходжень до бюджету та підтримки нашої оборонки.

І наостанок з приводу популізму. У мене є страшна історія, вона загрожує тим, що багато українців взимку будуть без тепла навіть без ракетних обстрілів рашистів. За моєю пропозицією парламент вже голосував за запрошення на пленарне засідання міністра енергетики. На жаль, монобільшості це байдуже. Можливо, вони краще розуміють ситуацію, але суть не в тому, просто бояться піднімати ці болючі питання. У нас 150 мільярдів гривень боргу теплопостачальних організацій перед НАК «Нафтогаз України», перед іншими організаціями внаслідок того, що Кабмін не виконав свої зобов'язання. У 2021 році запропонували меморандум, з 2021 року жодної копійки цими організаціями не виплачено. У результаті компанія «Нафтогаз України» подає до суду на ці організації, блокує їм рахунки, вони не можуть сплачувати зарплату своїм працівникам, люди будуть без тепла. Ніхто нічого не робить. Я прошу, нарешті, щоб хтось в парламенті, хтось в Кабміні підняв це питання. Звісно, це питання має вирішити профільний міністр.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Мазурашу. Будь ласка, до 3 хвилин замість усіх своїх поправок.

МАЗУРАШУ Г.Г., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань молоді і спорту (одномандатний виборчий округ № 203, Чернівецька область, політична партія «Слуга народу»). Фракція «Слуга народу», виборчий округ № 203, Чернівецька область. Цей законопроект – це ще одне підтвердження, на жаль, відірваності парламенту і критичної кількості народних депутатів від реалій і розуміння того, чим живуть пересічні громадяни

України, які нас всіх обрали, делегували до Верховної Ради працювати. У принципі, якби ту пільгову суму підняли б вище 2 тисяч євро, думаю, можна було б отримати більшу підтримку в залі цього законопроекту за інших критичних зауважень до нього. Вибачте, здирати податки з громадян, які виживають, це цинічно і аморально. Напевно, неоподатковуваний мінімум мав би дорівнювати реальному прожитковому мінімуму в країні, а в нас з цим є проблеми.

Звісно, що для нас важливо поповнювати бюджет, щоб мати достатньо ресурсу для забезпечення сил оборони. Але для цього, м'яко кажучи, не варто збільшувати тиск на економіку в цілому, коли страждають пересічні громадяни, навіть ті, які найважче виживають у цей період. Варто було б поспілкуватися якраз з тими представниками бізнесу, які створюють робочі місця, нормально сплачують податки, запитати, як держава може їх підтримати, щоб вони могли розростатися, мали можливість більше платити в наш бюджет.

Я вам скажу, де у нас є резерви. Багато громадян України працездатного віку ховаються від представників держави – «бусифікаторів», які знущаються над українцями, плюючи на норми Конституції, законів, слова Президента України, який публічно говорить, що ми не така країна, як росія, ми не можемо не поважати права громадян і таке інше. Ось це треба нам робити. Треба визнати, що через ганебні дії поліцейських і представників ТЦК, які знущаються над українцями, українці тікають з рідної країни за кордон, а ті, які за кордоном перебувають різний час, не розглядають варіант повернення в Україну через «бусифікаторів». Треба розуміти, що ті люди, які ховаються, які втекли за кордон, точно не допоможуть силам оборони там, на фронті, але вони точно можуть працювати на справу оборони, на економіку. І нам треба зробити все для того, щоб припинити знущання одних українців над іншими...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Далі Бакумов Олександр Сергійович, потім – Савчук Оксана.

Шановні колеги, ще хтось наполягатиме на врахуванні своїх поправок, окрім тих, рішення щодо яких прийняла Погоджувальна рада депутатських фракцій і груп? Ніхто.

Отже, в нас залишаються ще два виступи: Бакумов – до 5 хвилин, Савчук – до 3 хвилин. Будь ласка.

БАКУМОВ О.С. Дякую, шановний пане Голово. У мене запитання до Данила Олександровича Гетманцева. Враховуючи, що сьогодні ми прийняли закон (проект [№ 0376](#)), який фактично ратифікує Угоду про Позику між Україною та Європейським Союзом, однією із його основних частин є Меморандум про взаєморозуміння. Якщо ми відкриємо цей меморандум, там блоково виписані умови політики до відповідних траншів. Подивимось компонент номер один – мобілізація внутрішніх доходів, і в кожному транші буде першою умовою цей компонент. Наприклад, подати до Ради законопроекти

про скасування звільнення від оподаткування міжнародних посилок, про запровадження оподаткування доходів, отриманих через цифрові платформи, що так чи інакше стосуватиметься законопроекту № 15111-д, який ми зараз з вами розглядаємо, про системи адміністрування цього податку. Тобто, на що ми не глянули б в цьому меморандумі, скрізь міститься питання сталості і ефективності державних витрат, системи управління державними фінансами і, головне, мобілізації внутрішніх доходів.

Данило Олександрович разом з нашими колегами працює у податковому комітеті, час від часу вони шукають джерела надходжень до нашого бюджету, точно розуміють, як складно нам проходити ці періоди, щоб в умовах великої війни знайти джерела для поповнення бюджету на соціальний захист людей, які цього потребують, на підтримку нашого війська, підтримку громад. Думаю, наші колеги найкраще знають, який величезний запит іде від кожної громади, наскільки дефіцитні місцеві бюджети, адже бізнесової активності немає, кількість населення спадає, ми вимушені виживати в цих реаліях.

Однак, повертаючись до питання. Даниле Олександровичу, ви завжди говорите з державницької позиції. Ви людина, яка намагається переконати парламент в тому, що фінанси – це важливо, джерела мають бути доступними, зрозумілими. Я сам з Харкова, обраний у одномандатному окрузі № 173. Розумію, як важливо допомагати людям, які потребують підтримки, особливо в прифронтових громадах, особливо в Харкові, особливо тих, які соціально не захищені, страждають від прильотів кожного ранку і кожного вечора, родичів тих, життя яких забрав агресор, які залишилися без житла і сьогодні його потребують. А це ж все фінанси, податки, відповідно і видатки, які здійснюються. Як ви як голова профільного комітету ставитеся до того, коли поруч з цими всіма реаліями витрачаються мільярди грошей на безкоштовний транспорт у Харкові? Можливо, треба було більш розумно підійти до захисту верств населення, які дійсно потребують цього, – ветеранів, людей з інвалідністю, наших військовослужбовців, чи зробити цей проїзд хоча б добровільним в оплаті, а не витрачати мільярди грошей, які, вибачте, розмиваються. Ми не можемо обрахувати, кому ми дали. Фактично це популістична політика. Я розумію, це складно сприймається громадянами і громадою, але це ж податки наших громадян, це податки харків'ян, це їхні гроші. У мене запитання: як з цим бути? На ваш погляд, рішення є збалансованим і правильним, коли кошти без цільового призначення випадають і ми ходимо по колу, щоб запровадити новий податок, посилити адміністрування, щоб знову-таки наповнити державний бюджет за допомогою людських ресурсів, які таким чином розмиваються внизу через місцеві бюджети, при цьому, акцентуючи увагу на тому, що така підтримка потрібна, вона важлива, і ми це робимо через державні субвенції, через субсидії, на підтримку Харкова і харків'ян, на відбудову та подолання наслідків агресії?

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Будь ласка, Даниле Олександровичу, відповідь до 2 хвилин.

ГЕТМАНЦЕВ Д.О. Дякую за ваше запитання, яке дуже слушне і глибоке. Почну з мобілізації доходів. Про що йдеться, коли говоримо про мобілізацію доходів? Це не про підвищення податків, і ця маніпуляція, до якої вдається опозиція, розумним людям очевидна. Ми говоримо про те, аби прибрати ті схеми, ті дефекти в адмініструванні, які дозволяють кільком сотням сімей в Україні отримувати надвисокі прибутки, крадучи гроші в армії, державного бюджету. Коли хтось виступає проти скасування якихось пільг, «солодких шкурнячків», які ще лишилися в Податковому кодексі, захищає конкретних вигодонабувачів, які й досі крадуть мільярди. І наше завдання, говорячи про мобілізацію доходів, їх викоринити.

Якщо говорити про те, на що треба використовувати кошти, хочу звернути вашу увагу, що під час війни справедливість має особливий вимір. Навряд чи можемо під час війни застосовувати ліберальні підходи до того, що кожна послуга коштує стільки, скільки вона коштує, і кожна людина має за неї сплачувати, бо ні люди у прифронтових регіонах, ні ВПО, ні соціально незахищені верстви населення, ні наші вчителі, медики, пенсіонери не мають такої можливості.

Якщо говорити конкретно про пільгу на транспорт у Харкові, я дуже вдячний місцевій владі Харкова, що вона змогла це забезпечити, бо громадським транспортом користуються саме соціально незахищені верстви населення. А те, що цього не спромоглася зробити набагато багатша громада Києва, мені за це соромно.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, я так розумію, зараз буде завершальний на сьогодні виступ. Замість своїх поправок до слова запрошується Савчук.

Шановні колеги, ще раз запитую, чи ще хтось наполягає на врахуванні своїх поправок, крім тих поправок, які ми затвердили на засіданні Погоджувальної ради депутатських фракцій і груп? Ніхто.

Пані Оксано, будь ласка, ваш виступ завершальний.

САВЧУК О.В., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань транспорту та інфраструктури (одномандатний виборчий округ № 83, Івано-Франківська область, політична партія Всеукраїнське об'єднання «Свобода»). Дякую. Сьогодні я хочу звернутися від себе особисто та від імені тих колег, які просили мене це зробити, бо тема дуже важлива – ідеться про право на завершення освіти, про право наших дітей. Ми говоримо про те, що в центрі уваги дитина, але, на жаль, не змогли цього тижня показати

це на практиці. Навіть у цьому залі сидять люди, які реєстрували законопроект [№ 15082](#) та альтернативний до нього, і обіцяли батькам, дітям, адміністраціям, що дозволимо дітям закінчити старші класи в тих школах, в яких вони починали навчання, але на які не поширилася реформа Нової української школи. Ми фактично їм збрехали, тому що ось останній дзвоник, після якого батьки будуть змушені приймати рішення. Їхніх дітей в останній момент просто нагло виганяють з тих шкіл, де вони навчаються, тому що школи перепрофілюються під нову реформу.

Я переконана, що цей парламент зігнував право тисячі дітей закінчити навчання разом зі своїми однокласниками в тих навчальних закладах, в яких вони навчалися. Я переконана, що багато органів місцевого самоврядування чекали на наш сигнал, багато хто звертався до нас з проханням допомогти, не бути байдужими. І мені дуже прикро, що ми не змогли цього зробити. А не зробили це тільки тому, що Комітет з питань освіти, науки та інновацій свідомо не розглядає ці законопроекти, хоча одним із авторів є голова комітету, який спочатку виходив і обіцяв це прямо в очі всім батькам, а зараз комітет ігнорує права дітей старших класів, не розглядає проекти, і відповідно ми не могли його розглянути в сесійному залі, що дуже прикро.

Я сподіваюся, що цей виступ і, можливо, те, що як тільки закінчиться травень і велика кількість батьків з дітьми звернеться до кожного народного депутата, ми зробимо, попри великі державні справи, одну не менш важливу державну справу – дамо можливість дітям довчитися в тих школах, в яких вони починали навчання. Знаєте, будемо законотворцями з честю і совістю, в яких все-таки не розійшлися слова з діями. Але щоб не розійшлися слова з діями, потрібно проголосувати. Для держави це нічого не вартує. Має бути політична воля, і тоді, повірте, ми повернемо старшокласників обличчям до цієї держави, покажемо, що діти нам важливі, нам важливо, щоб вони залишилися навчатися в Україні.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую вам.

Шановні колеги, ще раз нагадую і запитую, чи ще хтось наполягає на врахуванні своїх поправок? Ніхто.

Хочу нагадати, на засіданні Погоджувальної ради депутатських фракцій і груп ми погодили, що на наступній частині нашого пленарного засідання, де будемо розглядати питання порядку денного, почнемо з розгляду поправок 1153, 1156, 2047, 2051 та інших поправок, які будуть ставитися на підтвердження *(Шум у залі)*.

Поправку 295 відхилено, так? Секундочку, я її знайду. Поправка 295?

Ар'єв. Будь ласка. Хоча ви вже виступили замість розгляду своїх поправок. Поставити просто на голосування? Одрозу, так?

Шановні колеги, ставлю на голосування поправку 295 авторства Герасимова, Ар'єва, Гончаренка і Павленка для її врахування. Вона комітетом відхилена. Прошу голосувати.

«За» – 10.

«Проти» – 0.

«Утримався» – 1.

Рішення не прийнято.

Що? Досить, одна. Дякую.

Шановні колеги, розгляд питань порядку денного на сьогодні завершено. Дякую всім за роботу. Оголошую перерву в нашому пленарному засіданні.

Разом переможемо! Слава Україні!